ANUL X No. 2998 — Ediția de seară — MARȚI 11 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-căreĭ lunĭ și se plătesc înainte:

Un an in țară 30 leĭ;	în străinătate 50 leĭ	
Șase lunĭ	15 „ „	„ 25 „
Treĭ lunĭ	8 „ „	„ 13 „

Numărul 10 banĭ

In străinătate 15 banĭ

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ

Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ

Linia pagina VI-a	. . . .	leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a	. . . .	„ 2. „
„ „ IV-a	. . . .	„ 2. „

La un mare număr de linii se fac reducții din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic : ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația
PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Marea cuvântare a luĭ Goluchowsky

Călătoria la Petersburg

Uniĭ cred saŭ vor să ne facă să credem, că vizita regeluĭ la Petersburg, e un fel de răzbunare în potriva Ungurilor, carĭ șĭ-aŭ bătut joc în chip așa de sîngeros de suveranul nostru E maĭ mult de cît o răzbunare, urmează aceștĭ politicianĭ de cafenea, este o nouă orientare politică, o dezlipire de întreita alianță și o apropiere de Rusia și Franța.

Această explicațiune a vizitei la Petersburg, ne înfățișează pe Carol într'o lumină nouă, ca un rege cu ambiție, cu moralul încă neatrofiat și care știe să răspundă în chip vrednic insulteĭ ce i s'a făcut atît luĭ personal, cît și țăreĭ. Firește că chiar în acest caz, ar fi un punct întunecos, o rezervă de făcut, aceea a oportunităței uneĭ apropierĭ cu Rusia, apropiere care numaĭ bine nu ne poate aduce. Istoria ne-a dovedit că în tot-d'a-una prietenia rusească ne-a costat prea scump. Pricepem foarte bine că Romînia, nu poate și nu trebue să ducă în potriva împărăției vecine, o politică de provocațiune. Nu e însă maĭ puțin adevărat, că a ne arunca cu totul în brațele Rusieĭ, ar fi un păcat de neertat și o dovadă de orbire prea mare.

Liniștiți-vă însă, cetățenĭ aĭ țăreĭ romîneștĭ! Vizita de la Petersburg, nu înseamnează nicĭ un act de independență și de vrednicie a regeluĭ Carol, nicĭ un răspuns la farsa ce i s'a jucat la Pesta și nicĭ nu constitue o nouă orientare, *de la sine*, a Romînieĭ spre Rusia.

Călătoria regeluĭ e, tocmaĭ din potrivă, o nouă dovadă de înjugarea noastră, fără condițiunĭ și cu cea maĭ servilă supunere, la carul politiceĭ germane. Ea nu-ĭ de cît o urmare a viziteĭ de la Pesta, e ultimu punct din programul ce întreita alianță a dat luĭ Carol, ca să-l aducă la îndeplinire.

Diplomația europeană se pare că a ajuns acum de o cam-dată să reguleze cestiunea Orientuluĭ. In această privință, Rusia, Germania și Austria sînt înțelese. Care o fi această cădere de acord, nimenĭ nu o poate ști și este foarte posibil chiar ca ea să ne fie dăunătoare nouă, să ne maĭ coste vre-o provincie și vre-o nouă umilire să avem pe urma eĭ. Vizitele de la Petersburg și Buda-Pesta sînt un indiciŭ al acesteĭ căderĭ la tocmeală. Romînieĭ, ca satelit al Austrieĭ, îĭ s'a impus să'șĭ schimbe politica anti-rusă de pînă acum, politică de almintrelea dictată și ea de întreita alianță. Azĭ interesele aceșteia însă, cer ca Romînia să fie la picioarele țaruluĭ, să se declare și ea mulțumită cu aranjamentul celor marĭ. Vizita aceasta dar, arată și maĭ mult slugarnicul chip în care sîntem înfeodațĭ politiceĭ austro-germane și este o dovadă, nu de o nouă orientare a Romînieĭ, în politica externă, ci de o nouă alcătuire a puterilor centrale, ale cărora hotarîrĭ, noĭ le executăm orbește, fără discuție.

Regele Carol dacă va merge la Petersburg, se va duce nu ca să manifesteze în potriva Ungurilor, nu ca să protesteze în potriva întreiteĭ alianțe care îĭ umilește țara. Această «politeță între suveranĭ» este un noŭ act de slugărnicie a regeluĭ, o nouă rușine pentru țară și o nouă dovadă că regele Carol nicĭ măcar s'a gîndit că cele pățite de el la Pesta, cer reparație și că demnitatea luĭ și a țăreĭ sînt de natură a face ca suveranul să nu maĭ urmeze înainte această linie de conduită, care nu ne aduce de cît disprețul lumeĭ.

Politicianiĭ de cafenea, să înceteze dar discursurile lor palatiste! Din nefericire iată care'ĭ tristul adevăr și el nu este de natură a schimba părerea țăreĭ asupra regeluĭ Carol I, care se duce la Petersburg tot așa de umilit, cum a fost și la Pesta. Să fim foarte bucuroșĭ dacă nu ne-o face vre-o nouă încurcătură, dacă vizita suveranuluĭ nu ne va aduce un noŭ bucluc.

Const. Mille

SATIRA POLITICA

Lotăria guvernuluĭ

Cabinetul văzînd că nu poate s'o scoată la capăt nicĭ cu impozitele, nicĭ cu împrumuturile, a hotărît să recurgă la o ideie genială, care a trăznit în sezonul curent prin capul luĭ Gogu Cantacuzino.

Gogu a găsit, în sfîrșit, mijlocul ca să'șĭ echilibreze budgetul, dînsul a decis înființarea uneĭ lotăriĭ cu cîștigurĭ, a uneĭ tombole cu toate numerile... pierzătoare, a unuĭ tripoŭ cu cagnotă și cu pachete invizibile, în sfîrșit, dînsul a decis să realizeze o mare reformă a impozitelor, cum nu s'a maĭ văzut din timpurile cele maĭ înapoiate ale antichităţeĭ.

Și iată cum un om fără echilibru, vrea să ne prezinte un budget echilibrat.

Vax.

De Abrahamovicĭ

Noul președinte al Reichsrathuluĭ austriac.

A ajuns la această demnitate, mulțumită numaĭ servilismuluĭ și lipseĭ de scrupule.

A prezidat cu îndărătnicie ședințele faimoase în carĭ campania obstrucționistă și-a atins apogeul.

Nu e evreŭ, cum s'ar putea crede după nume. E un veritabil șleahtiț, adică un veritabil polon care stoarce cereale, vite și rachiŭ din sîngele țăranilor de pe moșiile sale.

E cavaler și posedă maĭ multe decorațiĭ.

Inst

Wilhelm II și armata

Impăratul orator. — Depunerea jurămîntuluĭ.—Cuvîntarea împăratuluĭ.

Wilhelm II va fi numit cu drept cuvînt împăratul orator. Nicĭ un monarch al timpuluĭ nostru nu vorbește așa de mult și așa de cu talent ca actualul împărat al Germanieĭ. Zicem cu talent, obiectiv vorbind, căcĭ se înțelege, că nicĭ un democrat nu poate primi ca bune cele spuse de Wilhelm II; cînd zicem talent, voim să înțelegem forma și chipul în care spune ce are de spus.

*

Acum de curînd, Wilhelm II a ținut un noŭ discurs. Nouiĭ soldațĭ aĭ corpuluĭ de armată al gardeĭ regale prusace, aŭ depus jurămîntul de credință în prezența împăratuluĭ, și în asemenea ocaziunĭ, acesta ia în tot-d'a-una cuvîntul pentru a vorbi de dușmanul din afară, și a tuna maĭ ales în contra dușmanuluĭ din năuntru. Cuvîntarea a fost de astă dată mult maĭ puțin violentă ca de obiceiŭ, și într'însa se zugrăvește pînă la evidență frica cea mare pe care o inspiră împăratuluĭ, creșterea continuă a ideilor democratice și socialiste. Impăratul face apel la sentimentele creștineștĭ, și imitează întru aceasta pe unchiul săŭ Frederic Wilhelm IV, care era un tot așa de bun orator ca și Wilhelm II, care și-a sfîrșit însă viața ca nebun.

*

Iată și cuvîntarea împăratuluĭ către soldațĭ:

„Cu ziua de azĭ vă salut ca soldațĭ aĭ armateĭ mele, ca grenadirĭ aĭ gardeĭ mele. Cu jurămîntul către drapel, ațĭ jurat ca bărbațĭ germanĭ credință, și anume înaintea altaruluĭ luĭ Dumnezeŭ, sub cerul săŭ liber, pe crucea sa, cum trebue să jure niște bravĭ creștinĭ. Cine nu e un brav creștin, nu e un brav bărbat și nu e un brav soldat prusian, și nu poate în nicĭ un caz să împlinească, ceea ce se cere de la un soldat în armata prusacă. De mulțĭ dintre voĭ se va apropia ispita. In timpul serviciuluĭ se va apropia de voĭ, fie în relațiunĭ tăcute, fie în relațiunile voastre ca soldațĭ. Respingeți-o deci în vederea jurămîntuluĭ vostru, în vederea trecutuluĭ regimentelor voastre. Respingeți-o în vederea tuniceĭ voastre, care este tunica regeluĭ vostru. Pe orĭ cine face ceva în contra tuniceĭ regeluĭ, îl așteaptă grele pedepse. Țineți-o așa, în cît lumea și aceĭ ce n'o poartă, să fie silițĭ a privi cu stimă spre voĭ, și aceĭ ce sînt în contra eĭ, să fie de rușine în fața voastră. Pe voĭ privește eroicul meŭ străbun, din cortul ceresc privesc statuele regilor și înainte de toate monumentul mareluĭ împărat. Creștinĭ, cînd vă facețĭ serviciul, amintiți-vă grelele timpurĭ, prin carĭ a trecut patria noastră, amintiți-vă acestea cînd munca voastră va fi grea și amară. Fițĭ tarĭ în credința și încrederea voastră nestrămutată în Dumnezeŭ, care nu ne părăsește nicĭ odată. Atuncĭ armata mea și maĭ ales garda mea, va fi în orĭ-ce timp, în pace ca și în războiŭ, gata să'șĭ împlinească misiunea. Misiunea voastră este acum, să'mĭ fițĭ credincioșĭ și să apărațĭ bunurile noastre cele maĭ marĭ, fie contra unuĭ inamic în afară saŭ înăuntru, să ascultațĭ cînd poruncesc și să nu vă depărtațĭ de mine".

Pol.

AFACEREA DREYFUS

Dreyfus, în închisoarea luĭ din insula Diavoluluĭ

Pomana de la Craiova

(Se știe că conu Năstase Stolojanu, pe lîngă latifundiĭ și abdomen maĭ are și ideĭ la cap. De unde devine că din această cauză i-a trăznit prin inteligență, compunerea unuĭ banchet la Craiova cu care ocazie să se facă împăcarea între frațiĭ liberalĭ.

Scena se petrece la consiliul de ministrii).

Gogu Cantacuzino. Coane Năstase, cum rămîne cu asigurarea d-tale că aurelianiștiĭ vor participa la banchetul de la Craiova?

C. C. Năstase. Am asigurărĭ formale din partea luĭ Tache Giani.

M. Sturdza. Cînd țĭ-a dat acele asigurărĭ?

C. C. Năstase. Chiar erĭ la 2 după amiază.

M. Ferekyde. Nu face nicĭ două parale, fiind-că atuncĭ era după masă.

Gogu Cantacuzino. Eŭ, judecînd după informațiile mele, vă pot asigura că banchetul de la Craiova va fi un chix tot atît de mare cît și banchetul de la Iași: aurelianiștiĭ nu vor veni.

M. Sturdza. Care va să zică, iarăși mă facețĭ de rîs! Căcĭ ce voițĭ să caut la un banchet unde n'aŭ să figureze de cît miniștriĭ, prefectul, primarul, polițaiul și ceĭ-l'alțĭ slujbașĭ aĭ statuluĭ?

Al. Djuvara. Toate sînt bune, dar dacă nu vin aurelianiștiĭ, ce caracter să dăm banchetuluĭ?

Ionel Brătianu. Eŭ sînt de părere ca acest banchet să fie dat pentru sărbătorirea succesuluĭ linieĭ Brăila-Roterdam.

Sp. Haret. De ce nu pentru proiectul de lege al instrucțiuneĭ?

C. C. Năstase. Eŭ așĭ putea să pretind ca banchetul acesta să fie un omagiŭ adus celor 11 proecte ce am pregătit; dar nu sînt egoist.

O ideie genială mĭ-a venit, iat'o: banchetul acesta să fie ospățul, după datina creștină, a 7 zile după înmormîntarea mareluĭ liberal G. Chițu.

Gogu Cantacuzino. Care va să zică, un banchet-pomană!

M. Sturdza. Nu face nimic, domnilor. Eŭ am fost la morminte de eroĭ; acuma pot mînca și din pomenele eroilor.

Vlan.

Situația politică

Cincĭ zile ne despart de deschiderea sesiuneĭ parlamentare și chaosul politic devine din ce în ce maĭ nebulos.

Un guvern care e contestat de fruntașiĭ partiduluĭ din care are pretenția să fie emanat, un parlament absolut dezorientat asupra politiceĭ interne și externe — în sfîrșit, un partid, care are puterea în mînĭ și nu știe ce să facă cu ea.

Iată situația politică a guvernuluĭ, parlamentuluĭ și întreg partiduluĭ liberal.

De cea l'altă parte, partidul conservator, fracționat destul de sensibil în opozițiune, pentru a nu se prevedea o fracționare accentuată în cazul uneĭ eventuale guvernărĭ, și tot-odată avînd conștiința situațiuneĭ că nu e chemat, în momentul de față, să urmeze șubreduluĭ guvern liberal.

Dăunăzĭ, cînd cu demisia primuluĭ cabinet Sturdza, partidul conservator a declarat solemn, prin șeful săŭ, că „e gata să ia puterea".

S'a făcut însă un semn „de sus" — și azĭ partidul conservator a înțeles că trebue să-șĭ maĭ aștepte rîndul...

Situația politică e dar una din cele maĭ mizerabile, care s'aŭ prezentat în cursul vieței noastre constituționale și chiar dacă am suferi și ultima consecvență — dizolvarea adecă a parlamentuluĭ — n'am ajunge de cît la repetarea fenomenelor de azĭ.

Fără a intra aci în dezvoltărĭ, noi constatăm că din situația intolerabilă de azĭ, se degajează falimentul sigur al sistemuluĭ actual de reprezentațiune națională — și în ajunul deschidereĭ parlamentuluĭ desfășurăm cu încredere stindardul salvăreĭ, stindardul sufragiuluĭ universal.

Saturn.

CULISELE POLITICE

Panica guvernamentală

In tabăra guvernamentală domnește o adevărată panică. Deschiderea Camerelor se apropie; sînt numaĭ cîte-va zile pînă la 15 Noembrie și relațiunile între guvern și aurelianiștĭ sînt maĭ încordate ca în tot-d'a-una.

De aceia o teamă teribilă că vor cădea de la putere i-a coprins pe toțĭ aceia maĭ ales, carĭ sînt instalațĭ prin slujbe.

La clubul liberal se încing în fie-care seară discuțiunĭ nesfîrșite și violente; din toate părțile se fac apelurĭ disperate la reconciliare și atît conducătoriĭ drapeliștilor cît și miniștriĭ sînt asediațĭ de stăruitoriĭ, carĭ cer împăcarea.

Delegațiunĭ

Membriĭ clubuluĭ discută iar idea de a se alege o delegațiune care să se ducă atît la miniștriĭ, cît și la conducătoriĭ drapeliștilor, pentru ca să le ceară să se împace, ca să nu expue partidul la o cădere de la putere.

Este important că de rîndul acesta furia clubiștilor nu se manifestă atît în contra drapeliștilor, ci în potriva d-luĭ Dim. Sturdza.

D-sa este acuzat că e incapabil să conducă partidul și numărul celor carĭ se manifestă pe față în favoarea ideeĭ că d. Dim. Sturdza ar trebui să se retragă, crește continuŭ.

Ce zic conducătoriĭ

Pentru a se vedea și maĭ bine cît sînt de convinșĭ liberaliĭ că trebuie să se retragă de la putere, dăm aci declarația făcută de un fruntaș, asupra situațieĭ:

— Partidul liberal trebuie să se retragă; în starea în care a ajuns este imposibil să maĭ poată guverna. A sta la putere așa divizat, ar fi să se compromită cu desăvîrșire și să'șĭ prepare o cădere zdrobitoare. Pentru orĭ ce om cuminte e făcută dovada că încă nu era pregătit partidul, după moartea luĭ Ion Brătianu, să ia puterea.

Se maĭ pot face încercărĭ cu un cabinet Stătescu, saŭ Aurelian, dar și aceste încercărĭ nu vor avea alt rezultat, de cît compromiterea partiduluĭ. Dacă ne retragem azĭ, putem susține că partidul e viguros și capabil să conducă țara, dar că a avut un șef nedestoinic; retrăgîndu-ne după ce ar face fiasco și un cabinet Stătescu saŭ Aurelian, ar fi dovedit că întreg partidul e incapabil să guverneze. Or, nicĭ un sincer liberal nu trebuie să dorească aceasta.

Concluzie

Concluzia este că partidul liberal chiar dacă rămîne la putere, nu va putea face nimic, de oare-ce le lipsește tutulor credința în capacitatea conducătorilor. In așa situație se înțelege că retragerea nu poate să întîrzieze mult.

Rep.

Reînceperea mișcăreĭ naționale

Tribuna *ne aduce vesela știre că fruntașiĭ mișcăreĭ naționaliste din Ardeal, în sfîrșit, s'aŭ pus de acord și că aŭ hotărît de a intra în* acțiune. *Ziarul romîn de peste munțĭ nu ne spune în ce constă această acțiune. E probabil că asta înseamnează că de acum înainte Romîniĭ din Austro-Ungaria vor eși din starea lor de abținere și de pasivitate și că vor începe lupta și pe cale parlamentară. Orĭ cît ar fi nedreaptă împărțirea colegiilor, orĭ cît ar fi de draconice legile electorale, totușĭ nu este de crezut că nu vor putea străbate cîțĭ-va Romînĭ în parlamentul ungar. Eĭ bine, odată acolo, glasul lor va fi maĭ ascultat, vorbele lor vor avea maĭ multă însemnătate, de cît ar fi pronunțate în întrunirĭ publice. Și cînd chiar acest drept este răpit Romînilor, li se impune tribuna parlamentară ca o necesitate absolută de a li se face auzit glasul lor.*

Aceasta, firește, nu înseamnează că cele-l'alte căĭ le sînt interzise. Eĭ trebue să lupte bărbătește și în afară de parlament și în parlament.

De un lucru trebue să se ferească: de a lăsa pe politicianiĭ din Romînia zisă liberă ca să se amestece în treburile lor și să le indice o linie de purtare.

Odată aceste zise, noĭ, nu putem ura fraților de peste munțĭ de cît noroc și spor la muncă.

Sfinx.

CARNETUL MEŬ

Măsurile preventive

De cînd s'a lățit panica cu tifosul, direcția serviciuluĭ sanitar publică și afișează tot felul de ordonanțe și rețete relative la măsurile ce trebuesc luate pentru ca publicul să se poată feri de tifos.

Dar științĭ că afișele rămîn pe zidurile capitaleĭ și publicațiile în gazete. Chestia este: cine se îngrijește, cel puțin în ce privește localurile publice, ca acele măsurĭ să fie aplicate? Nimenĭ.

Agențiĭ polițieĭ sanitare n'aŭ intrat în nicĭ un local public, în nicĭ o casă cu odăĭ mobilate, pentru ca să vadă dacă măsurile ordonate de serviciul sanitar se aplică saŭ nu.

S'a recomandat fierberea apeĭ. Este vre-o cafenea, birt, casă cu odăĭ mobilate, etc. unde să se fiarbă apa ce se dă de băut? Ași fi foarte curios să văd figura aceluĭ agent sanitar care s'a interesat de aceasta.

Sînt cofetăriĭ de primul ordin în carĭ se etalează filtrul Babeș, declarat ca avînd nul efect în ce privește tifosul, și apa ce se filtrează în acest filtru nu se fierbe maĭ înainte. In alte părțĭ nicĭ nu există filtru.

Și asta nu trebuie să ne mire.

Cum vroițĭ ca negustoriĭ, circiumariĭ și exploatatoriĭ de localurĭ publice să se îngrijească de sănătatea publică? Sînt și negustorĭ de aceștia, dar excepțiĭ foarte, foarte rare.

Este decĭ de datoria agenților serviciuluĭ sanitar să ia măsurĭ și să'ĭ constrîngă pe toțĭ antreprenoriĭ de localurĭ publice să aplice măsurile recomandate de serviciul sanitar.

Alt-fel toate afișele și ordonanțele rămîn un moft.

I. C. B.

Cronica teatrală

Sapho

La a treia reprezentație d-na Réjane a jucat *Sapho*, comedie în 5 acte de Alphonse Daudet.

Tot repertoriul d-neĭ Réjane e slab — afară de Nora — dar *Sapho* este, fără îndoială, cea maĭ puțin interesantă dintre piese.

Ce temă veche! Căsniciile de mîna stîngă, influența amantelor rafinate asupra tinerilor. Și toate acestea prezentate în fugă, fără multă analiză, maĭ mult prin conversațiĭ. Defectul comun tutulor pieselor trase din roman și maĭ ales din romancele autorilor remarcabilĭ în descripțiunĭ.

Romanul *Sapho* a făcut mult zgomot și este într'adevăr o operă de valoare. Și din acest roman puternic a eșit o piesă fără nicĭ un fel de interes.

De aceea găsesc că în această piesă d-na Réjane a dovedit, maĭ mult ca în toate cele-l-alte, că este o artistă de mare talent, o artistă capabilă să miște publicul și atuncĭ cînd e pusă în situațiĭ din cele maĭ ingrate de rolul pe care îl înfățișează.

In *Sapho* a luĭ Daudet, nu este vorba de clasica Sapho, ci de o cocotă căreia i-a dat acest nume autorul statueĭ Sapho, căruia Fany Legrand—acesta e numele cocoteĭ—i-a servit de model.

Fany Legrand este o femee nostimă, plină de frumusețĭ trupeștĭ, ingenioasă cînd e vorba să zăpăcească oameniĭ, un adevărat crampon.

După ce a servit de model sculptoruluĭ Caoudal, a fost amanta maĭ multor tinerĭ, a inspirat pe poetul La Borderie și gravorul Flamant, care o iubea la nebunie, a făcut bilete false ca să-l dea eĭ banĭ și a fost condamnat la muncă silnică.

Cînd se ridică cortina, Sapho încurcă pe un tînăr destinat cariereĭ diplomatice, Jean Gaussin, și îl decide să facă menagiŭ împreună.

Jean, ca toțĭ bărbațiĭ geloșĭ, suferă din cauza trecutuluĭ eĭ, pe care îl află de la sculptorul Caoudal. El vrea să rupă cu Fany, dar e imposibil.

Toată piesa, de la actul al doilea și pînă la cel din urmă, nu înfățișază de cît rupturile și reconcilierile acestor doĭ amanțĭ.

Gelozia luĭ Jean, aprinsă cînd de niște scrisorĭ vechĭ, cînd din cauză că a aflat despre eșirea gravoruluĭ din închisoare, cînd din cine știe ce fleac, îl hotărăște să-șĭ părăsească amanta. Sapho văzînd aceste revolte, carĭ îĭ dovedesc că încă nu este complect stăpînă pe Jean, plînge, aleargă după el și prin cuvinte de dragoste, prin jurăminte de un etern amor și prin plînsete îl decide să se întoarcă la ea.

Umilirile femeeĭ țin însă pînă în momentul în care Sapho se convinge că Jean îĭ e cu totul supus. Cînd el s'a întors zdrobit la ea și incapabil de a-ĭ maĭ rezista, ea profită de un moment cînd doarme el și îl părăsește, lăsîndu-ĭ o scrisoare prin care îĭ anunța că ruptura e definitivă.

Observațiunĭ psichologice foarte adevărate sînt în aceste scene, dar sînt prezentate ast-fel în cît piesa devine monotonă, plictisitoare, și scenele repețindu-se pe aceeași temă, ele nu maĭ pot interesa.

Toate cele-l'alte persoane din piesă nu aŭ aproape nicĭ o legătură cu ceĭ doĭ amanțĭ, ele apar numaĭ pentru ca prin micĭ indiscrețiunĭ, să provoace o nouă explozie la Jean și odată datoria aceasta împlinită părăsesc scena.

A trebuit într'adevăr talentul și priceperea d-neĭ Réjane pentru ca această piesă să nu plictisească absolut lumea. Dar artista era vădit plictisită și în scena finală nu știa cum să scape maĭ repede de acea interminabilă și răŭ introdusă scrisoare.

A contribuit mult ca să dea viață pieseĭ și d. Grand care juca pe Jean Gaussin.

D-sa a jucat admirabil scenele de gelozie și maĭ ales scena cu portretul gravoruluĭ.

D. Calmettes s'a remarcat și de astă dată prin jocul săŭ absolut în conformitate cu situația. Poza sa, din

actul al III-lea, atuncĭ cînd azistă la cearta violentă a amanţilor, a făcut ca privirile spectatorilor să se îndrepteze asupra d-sale, deşi nu era de cît simplu azistent în scenă. A spus cu artă şi povestea tragică a sinuciderei amanteĭ sale, Alice Doré.

De ce joacă această piesă d-na Réjane? Este o complezenţă faţă de autor care i-a dedicat'o.

Gentileţe pariziene carĭ reprezintă un adevărat sacrificiŭ.

I. C. B.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cetit. sale)

Miţel din Craiova

De atîta timp stă scrisoarea ta pe masă şi mă întreb ce o să răspund la acele patru pagini, des scrise, paginĭ în care 'ţĭ destăinuieştĭ durerile dragosteĭ tale, neîmpărtăşite de *dînsul*. Ce sfat să'ţĭ daŭ, ce mîngăiere? *Uitarea*, iată ce te pot consilia, uitarea care amorţeşte patimele cele maĭ puternice, care te face să suferĭ despărţirea eternă de tatăl şi de mama ta, uitarea care astupă atîtea morminte şi care le lasă în părăsire în cimitirele îndepărtate şi recĭ. — Fireşte, prima lovitură e greŭ de suportat. Rana este încă sîngerîndă, doare teribil şi te face să suferĭ durerĭ grozave. Acel ce însă este atît de puternic ca să suporte primele momente, acela care a eşit triumfător din această stare acută, e pentru tot-d'auna lecuit.

Fiĭ dar puternică, pune-te de-asupra micilor mizeriĭ, gîndeşte-te că omul este făcut ca să fie superior animalelor şi să sufere durerea în tăcere, fără a scoate strigăte de disperare.

Şi cînd vor trece aceste timpurĭ de criză, cînd te veĭ vedea pentru tot-deauna lecuită, cu ce dispreţ veĭ privi tu la biata omenire care se zvîrcoleşte nebună în această patimă a dragosteĭ!

De altmintrelea, ce este *el* vinovat? S'a oprit lîngă tine, lîngă chipul tăŭ frumos: i-aĭ dat din tinereţea ta, viaţa ta, tot ce aĭ avut maĭ bun — şi apoĭ a plecat. Sînt oamenĭ carĭ staŭ o viaţă întreagă cu ochiĭ aţintiţĭ la o icoană. Alţiĭ din potrivă, se opresc un singur minut, sorb frumuseţile eĭ şi pleacă să vadă alte minunĭ ale natureĭ. Ce sînt eĭ de vină, dacă firea i-a făcut aşa, ce vinovaţĭ sînt dacă nu aŭ fost ţinuţĭ maĭ mult timp lîngă dragostea lor. Şi dacă am adînci maĭ mult chestiunea, am vedea că e poate chiar vina ta. Cînd un bărbat părăseşte pe o femee, e că aceasta n'a ştiut cum să-'l ia, că nu l'a putut cunoaşte. Bărbatul e în multe cazurĭ inferior femeeĭ, mult maĭ uşor de robit. Totul este de-a ştiĭ a'l face sclav. Nu aĭ ştiut această artă. Robul s'a revoltat, a găsit fiarele dragosteĭ prea largĭ şi a scăpat din ele. Alta, poate, va fi maĭ fericită ca tine şi cine ştie dacă asta nu-'ĭ va fi nefericirea *luĭ*.

Care însă este chipul de a-'ţĭ afirma a tot puternicia? Iată reţeta care nu se învaţă, dar care se simte şi care variază la infinit, după cum sînt diferite şi firile omeneştĭ.

...Toate aceste de sigur sînt bune, dar nu-'ţĭ pot folosi întru nimic, acum de o camdată. Scriŭ dar pentru altele, pentru acele carĭ cred că a fi frumoase este de ajuns ca să robească un om pe viaţă. Trebuie însă atîtea şi atîtea alte calităţĭ şi poate chiar şi defecte, pentru a triumfa şi a duce la carul amoruluĭ tăŭ, pe acela care s'a închinat dragosteĭ tale.

Pînă cînd însă veĭ putea profita de sfaturile mele, fiĭ tare, triumfează asupra patimeĭ care te doboară.

Iţĭ va folosi însă sfatul meŭ?

Chiţibuş

FEL DE FEL

Tun fără fum şi zgomot. — Colonelul Humbert a descoperit un tun fără fum şi fără zgomot. Acest tun este menit să întărească argumentarea acelor carĭ susţin că viitorul războĭ se va reduce singur la absurd, prin marile perderĭ ce va pricinui. Gazurile pulbereĭ carĭ produc fumul şi zgomotul, fiind-că se pot răspîndi spontaneŭ, sînt conduse la noul tun prin nişte tuburĭ laterale în aşa chip, în cît închid cu ajutorul uneĭ clape ţeava tunuluĭ, în momentul cînd proectilul 'l-a părăsit. Primele încercărĭ făcute aŭ dat rezultate maĭ mult de cît satisfăcătoare.

*

Ciocnire de trenurĭ.—La o staţie Gross-Bor s'a întîmplat o ciocnire de trenurĭ, în care maĭ multe persoane aŭ fost rănite. Un tren de persoane s'a ciocnit cu o locomotivă, care, nu se ştie cum, a putut fi lăsată pe o linie care nu era anunţată ca liberă. Ciocnirea a fost îngrozitoare. Primele vagoane s'aŭ sfărîmat în bucăţĭ, geamurile s'aŭ spart, iar pasageriĭ, carĭ maĭ toţĭ dormeaŭ, s'aŭ pomenit aruncaţĭ de pe paturĭ pe podeaua vagoanelor. Pasageriĭ începură a sări din vagoane, pe cînd în întunericul nopţeĭ răsunaŭ sinistre strigătele răniţilor.

CRONICA

Epidemia...

Recunoaştem că se stropesc străzile cu apă fenicată, că unde e un canal se toarnă clor, recunoaştem că se face o adevărată risipă de dezinfectante numaĭ şi numaĭ pentru a împedica creşterea epidemieĭ.

Dar la un lucru nu s'aŭ gîndit ediliĭ noştri comunalĭ. Oare numaĭ lipsa de dezinfectante a făcut ca boala să crească, n'a făcut-o oare şi traiul mizerabil pe care'l duce marea majoritate a populaţiuneĭ bucureştene?

Să se ia decĭ măsurĭ pentru ca să se uşureze traiul celor săracĭ.

Primăria să împartă lemne, să împartă ajutoare băneştĭ şi maĭ ales să împartă mărcĭ pentru ospătăria populară, unde ceĭ săracĭ ar putea să găsească o mîncare maĭ bună...

Şi iniţiativa privată ar trebui să se manifesteze maĭ mult. Să se formeze comitete carĭ să cerceteze casele unde sînt bolnavĭ, cărora un mic ajutor bănesc nu le-ar strica...

Să se formeze şi comitete carĭ să înlesnească celor săracĭ izolarea copiilor bolnavĭ, luînd pe copiiĭ sănătoşĭ, şi dîndu-ĭ în îngrijirea unor familiĭ muncitoare şi oneste...

Şi acestea sînt mijloace de combatere a epidemieĭ. Şi ele trebuiesc puse în aplicare.

Inter

Stirĭ teatrale

La Teatrul Naţional se dă Marţĭ şi Joĭ *Căsniciile de azĭ*, o piesă care a fost jucată şi anul trecut, dar n'a avut nic un succes.

*

Opera dă azĭ pentru prima oară: *Fata regimentuluĭ* de Donizetti, cu d-niĭ Theodorescu, Bărcănescu, Poenaru şi cu d-nele Vlădaia, Al. Alexandrescu, etc.

*

Iar se vorbeşte la Teatrul Naţional de montarea pieseĭ *M-me Sans-Gêne*. S'ar face o enormă greşală, de oare-ce această piesă e nulă ca valoare artistică, nu ne poate interesa de loc, n'avem mijloace s'o montăm şi nu avem o artistă care să joace rolul *M-me Sans-Gêne*, care a fost scris pentru Réjane.

Din Tîrgu-Jiŭ

(Corespondenţa particulară a *Adevĕruluĭ*)

Chestiunea apeĭ.—Diverse.

Apa, care preocupă astăzĭ toate spiritele şi care dă loc la cele maĭ multe boale, e la ordinea zileĭ şi la noĭ, — aceasta însă numaĭ pentru populaţiune. Intru cît priveşte autorităţile noastre comunale, ele nicĭ habar n'aŭ. In adevăr, primăria oraşuluĭ Tîrgu-Jiŭ nicĭ se gîndeşte că avem o apă cît se poate de rea şi că trebue să ia vre-o măsură pentru îmbunătăţirea eĭ. De geaba cetăţeniĭ aŭ reclamat în nenumărate rîndurĭ că apa ce se serveşte numaĭ sănătoasă nu'ĭ şi că boalele cele maĭ grave pot să se işte din ea; d. Titu Frumuşanu nicĭ n'a voit să audă de aşa ceva. Ş'apoĭ, orĭ de cîte orĭ simte că chestiunea apeĭ are să se aducă în discuţia consiliuluĭ comunal, d-sa o şterge la Bucureştĭ,—cum, spre pildă, s'a întîmplat acum cîte-va zile.

Diverse

D. Ioan Nicolescu-Radu, revizorul şcolar al judeţuluĭ Gorj, a fost transferat, pe ziua de 1 Noembrie a. c., la catedra sa. Se zice că motivul acesteĭ hotărîrĭ s'ar datori unor fapte scandaloase din partea colectivităţeĭ din localitate. In locul d-luĭ Nicolescu-Radu a fost transferat ca revizor şcolar d. Iosef Popescu de la Vîlcea.

*

Societatea *Tinerimea romînă* din localitate a dat Sîmbătă, 8 Noembrie, un bal cu tombolă pentru sporirea fonduluĭ eĭ. La acest bal a luat parte multă lume şi s'a petrecut de minune. Rezultatul, atît material cît şi moral, a fost cît se poate de satisfăcător. Balul societăţeĭ *Tinerimea romînă* a durat pînă tîrziŭ noaptea — şi fie-care a rămas mulţumit.

Corespondent.

Un bucureştean pe zi

Gr. Ştefănescu

Autor de scrierĭ didactice, geolog saŭ maĭ bine zis profesor de geologie, membru al Academieĭ; de treĭ-zecĭ de anĭ studiază solul ţăreĭ noastre şi încă nu-ĭ se cunoaşte părerea d-sale categorică.

E profesor universitar, director al muzăuluĭ de mineralogie, senator, membru în consiliul permanent de instrucţie etc. etc.

A fost mulţĭ anĭ director al muzăuluĭ de istoria naturală.

Se înţelege, cînd are cine-va atîtea ocupaţiĭ nu poate să se achite de toate absolut conştiincios.

A reprezentat Romînia la o mulţime de congrese şi are maĭ multe decoraţiĭ.

P.

Revista publicaţiunilor

Revista *Albina* din 9 Noembrie (No. 6) are următorul sumar:

P. G. — Inaugurarea Universităţeĭ din Iaşĭ. *C.*—Nu beţi rachiŭ, *—Monumentul de la Războienĭ. *A. D. Xenopol.* — Pricinile lupteĭ de la Răsboenĭ. *Gr. Tocilescu.* — Lupta de la Răsboenĭ, *I. Ciocan.* — Ştefan cel mare după lupta de la Răsboienĭ, *Grigore Ureche.*—Caracteristica luĭ Ştefan, *Dr. Ionescu-Buzeŭ.*—Aglica. *G. Nicolaescu.*— 8 Noembrie. *G. Poboran.* — Munciţĭ!. *P. Popescu.*— Cultura Hrişcăĭ. *V. Puiu.* — Cotnarul Ţiganuluĭ. *M.* — Cronica agricolă. *M. El. N.*— Cronica financiară. *— Răspuns la întrebărĭ. *—Informaţiunĭ. *Ilustraţiunĭ:* 1 Universitatea din Iaşĭ. 2 Baso-relief de pe monumentul de la Războienĭ. 3 Ştefan cel Mare. 4 Aglica.

CARNETUL JUDICIAR

Cămaşa

— D-le judecător, strigă un lungan, clienta mea a trecut pe strada Lipscanĭ. Acolo a dat cu ochiĭ de afişele de reclamă ale d-luĭ Futterman, unde d-sa spunea că vinde numaĭ marfă veritabilă şi eftină, ca de pomană. Clienta mea s'a încrezut în reclama neonestuluĭ comersant şi a dat 6 francĭ p'un cumaş de roche. După ce a cusut rochea şi s'a îmbrăcat, s'a convins că ştofa era falşe nu veretabelă. A eşit vopseaua de năduşeală şi i-a stricat o cămaşe de olandă fină, extrafină, împodobită cu dantelele cele maĭ faine, pîngărite de rochea d-luĭ Futterman. Ca să vă convingeţi, poftiţĭ şi vedeţĭ.

Şi unind gestul cu vorba, lunganul ridică braţele 'n aer şi ţine întinsă, ca un prapur de biserică, o cămaşe de pînză albă, cu pete negre pe umerĭ şi pe la subsuorĭ.

— Cer dar, continuă el, să bine-voiţĭ a'l condamna să plătească clienteĭ mele următoarea notă:

1) Valoarea ştofeĭ falşificate, 6 francĭ; 2) Cusutul rochieĭ la croitor, 40 francĭ; 3) Valoarea cămăşeĭ 100 francĭ; 4) daune-interese 500 francĭ. Total, 646 fr. cu procente şi cheltuelĭ de judecată.

După răspunsul d-luĭ Futterman, judecata numeşte o comisiune de treĭ experţĭ, compusă dintr'un pînzar, ca să constate valoarea cămăşiĭ, un croitor, ca să constate cît poate să coste cusutul uneĭ rochĭ ca a reclamanteĭ, şi un chimist care să constate: primo, dacă se pot spăla petele după cămaşe şi secundo, dacă se pot spăla, cît poate să coste spălatul lor. Apoi amînă afacerea pînă după facerea expertizeĭ.

Condeiŭ.

MEMENTO

— **Lunĭ**, *10 Noembrie, 1897* —

~ Şedinţă la Academie.

~ La Ateneŭ întrunirea soc. profes. secundarĭ.

~ Banca generală îşĭ începe operaţiunile.

~ La tribunalul comercial procesul Lona Barisson.

Spectacole

Teatrul Naţional. — La operă prima reprezentaţie a *Fiiceĭ regimentuluĭ* de Donizetti.

Teatrul Hugo. — Debutul *Fred* şi *Rick*, excentricĭ. Broters Zacolewsky, Sisters Mordon, Brebion, Mendozza şi întreaga trupă.

Teatrul Boulevard.— Debutul Blanche Lescaut, Fagette, Hilarys-Tordant, Batignolles, şi întreagă trupă.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreĭ Oscar Pursch.

Café Boulevard: Concertul orchestreĭ Weinberger.

Café Naţionala: Concertul capeleĭ de dame.

ACTUALITATI

Pălăriile la teatru

Cestiunea pălăriilor cucoanelor în teatre, se ventilează acum pretutindenĭ. E şi o cestiune arzătoare. Cine n'a avut măcar odată în viaţa luĭ nenorocirea ca o cucoană ce şedea

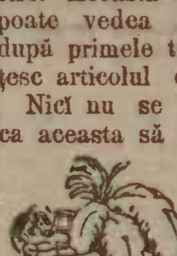
în faţă'ĭ la teatru, să'ĭ astupe toată vederea şi să'l facă să'şĭ piardă seara, inventînd diverse chipurĭ pe carĭ le poţĭ întrebuinţa pentru a putea vedea pe deasupra unuĭ obstacol, aşa de imens ca pălăria uneĭ cucoane.

Cestiunea pălăriilor la teatru nu este încă ceva noŭ. De mult încă, pe la începutul veaculuĭ nostru, cucoanele se găteaŭ deja cu pălăriĭ tot aşa de extravagante ca şi cucoanele noastre. Aceasta se poate vedea şi

după primele treĭ gravurĭ carĭ însoţesc articolul de faţă.

Nicĭ nu se putea ca o cestiune ca aceasta să nu dea loc la diferite

caricaturĭ. Reproducem şi noĭ acĭ două din acestea foarte nostime şi caracteristice.

Pe prima vedeţĭ o doamnă a căreia pălărie astupă vederea a patru domnĭ carĭ şed în urma eĭ. Unul se scoală în picioare. Atîta ajunge, ceĭ-l'alţĭ se urcă pe bancă,

şi în curînd toţĭ domniĭ formează un fel de amfiteatru care neapărat trebue să provoace cunoscutele strigăte: jos! jos! Lăsăm pe stimatele noastre cetitoare să judece singure unde duc pălăriile purtate prin teatru.

De altmintrelea, un german a găsit mijlocul ingenios de a rezolvi în mod gentil cestiunea pălăriilor în teatru. In gravura de alăturĭ cititoriĭ

pot admira spectaclometrul, care nu se distinge cu mult de burlanele uneĭ sobe.

Toate sforţările genialuluĭ german—care, după cum cititoriĭ aŭ înţeles, nu e de cît un caricaturist de frunte, ar rămînea pe jos, dacă cucoanele s'ar decide să'şĭ lase pălăriile în garderoba teatruluĭ.

Pol.

Litere-Arte-Ştiinţe

Cunoscutul scriitor german Hermann Bahn a inaugurat cu mare succes la Viena conferinţele literare. In fie-care săptămînă el ţine într'o seară o conferinţă asupra unuĭ mare autor modern saŭ clasic, conferinţă după care se citesc cîte-va bucăţĭ ale autoruluĭ în cestiune. Conferinţele tratează şi despre curente literare şi artistice, în acest caz se citesc lucrările principalilor reprezentanţĭ aĭ curentuluĭ respectiv.

*

Aflăm că Charlotta Feliciani, cunoscuta artistă care a studiat la Milano pe cheltuiala regineĭ, s'a stabilit la Viena unde se ocupă cu lecţiunĭ de canto. Aşa anunţă ziarele din străinătate. Se vede decĭ, că d-şoara Feliciani, care a cîntat şi la opera Scala din Milano, a renunţat la cariera de cîntăreaţă. Care să fie motivul?

Din Buzăŭ

(Corespondenţa particulară a *Adevĕruluĭ*)

Un scandal colosal.— Jefuirea ţăranilor.—Reclamaţia lor.

Un scandal colosal s'a petrecut cu vînzarea în loturĭ la ţăranĭ a restuluĭ din moşia Pietroasa-Bădenĭ. E de mirat pînă unde poate merge îndrăzneala unor oamenĭ. Lucrul se explică însă lesne, prin nepăsarea guvernanţilor faţă de ceĭ carĭ comit abuzurĭ. In adevăr, autoriĭ acestuĭ scandal aŭ comis de asemenea grave abuzurĭ cu vînzarea la ţăranĭ a părţeĭ celeĭ maĭ însemnate din moşia Pietroasa-Bădenĭ în 1892. S'a reclamat atuncĭ în toate părţile, dar în zadar ţăraniĭ aŭ alergat după dreptate.

Jefuirea ţăranilor

Rămăseseră încă 48 de loturĭ micĭ de vîndut. Ministerul le-a scos în vînzare, comisiunea compunîndu-se din inginerul ministeruluĭ Rălescu şi delegatul judeţuluĭ Mache Mehtupciu, care, pe cînd era inginer al ministeruluĭ, a fost destituit din cauza abuzurilor ce comitea cu parcelarea moşiilor. Primarul din Pietroasa-de-jos, care comisese cu Mehtupciu abuzurile în 1892, se pune pe treabă şi ia banĭ de la ţăraniĭ din comunele învecinate Clondiru-de-jos, Sarînga-Pietroasa, la uniĭ cîte 200 leĭ, la alţiĭ cîte 300 leĭ şi cîte un porc, făgăduindu-le că va stărui să le dea pămînt.

Ţăraniĭ reclamă

Fiind numaĭ 48 de loturĭ, negreşit că s'aŭ dat la un foarte mic număr de ţăranĭ carĭ plătiseră primaruluĭ, care dase şi luĭ Mehtupciŭ, pentru care motiv Mehtupciŭ făcea tot ce zicea primarul Moisescu. Mare parte din ţăraniĭ carĭ aŭ cumpărat loturĭ fiind fără drepturĭ, abuzurile es la iveală. Ţăraniĭ păcăliţĭ şi sărăciţĭ reclamă la parchet, prefectuluĭ şi ministruluĭ domeniilor. Pînă acum însă, nu s'a făcut nimic. Ţăraniĭ se strîng zilnic la un loc şi se sfătuesc ce să facă. O anchetă serioasă se impune şi pedepsirea vinovaţilor asemenea.

Narcis.

SERILE BUCUREŞTILOR

— Frederic —

După serĭ lungĭ şi numeroase, petrecute între Gambrinus, Alcazar şi Marin Buzatu — o seară petrecută într'o confiserie, e reîntoarcerea la virtute, e un fel de *pater peccavi* al antichristuluĭ. In locul halbeĭ cu liptauer saŭ al sticleĭ de „Corniţa", să aĭ înaintea ta o naivă savarină cu fructe şi un modest pahar cu apă —asta echivalează, pentru un fiŭ al disperaţiuneĭ *fin de siècle*, cu purificarea înaintea altaruluĭ, cu spovedania, saŭ cu mîngîierile caste ale mamiţeĭ.

Sub-semnatul are cîte odată asemenea momente de virtute şi atuncĭ se retrage la Frederic, confiserul favorit şi neîntrecut în savarine şi *marrons-glacés*, şi acĭ admiră onestele matroane şi damicele, nevinovatele şi suavele demoazele, carĭ nu ştiŭ niceĭ de Carmencitta, nicĭ de coana Eliza Răceanu, nicĭ de Martin, eĭ'şĭ sorb şocolata, savurează o şarlotă saŭ—o, asta frizează deja gamineria!—beaŭ, în micĭ înghiţiturĭ, un *cacaochouva*, conversează, îşĭ permit chiar a-rîde—discret, intim! — şi apoĭ uscîndu-şĭ, cu batiste micĭ şi dantelate, buzele carmine, coboară voalul şi roşind puţin de privirile indiscrete ale răutăcioşilor don-juanĭ, es cu paşiĭ grăbiţĭ, din virtuoasa confiserie şi se îndreaptă spre casă, mulţumite că „aŭ petrecut" o seară.

„Petrecerea" aceasta, aşa de tăcută, aşa de gospodărească, e aproape ridiculă în mijlocul veseliilor zgomotoase ale serilor bucureştene: cu toate astea, cîte inimĭ nu bat adînc mulţumite, în jurul uneĭ măsuţĭ de marmoră, încărcată cu savarine şi şarlote!...

Lafit

ROMA

Basilica sf. Petru

Pentru a vizita această biserică cu tot ce ţine de dînsa, nu este destul o săptămînă. Ea este ridicată pe piaţa unde Nerone ucise miĭ de creştinĭ. Inceputul eĭ este sub papa Anacleto, care zidi maĭ întîĭ un altar pe locul unde găsi mormîntul luĭ sf. Pietro, ale căreĭ moaşte se păstrează şi azĭ în Basilică, unde se poate vedea coborînd pe scărĭ de marmoră, şi în faţa căruia stă îngenuchiat papa Piu al VI, lucrare originală în marmură, de Canova care pe toţĭ papiĭ i-a făcut îngenuchiaţĭ. In dreapta şi în stînga, maĭ nainte d'a ajunge la biserică, sînt portice (sălĭ) susţinute de stîlpĭ carĭ formează ca o aleă pînă la uşa bisericeĭ care e făcută de Michel Angelo, acest mare geniŭ cu producţiunĭ diverse şi ne maĭ sfîrşite.

*

Inălţimea bisericeĭ e de 150 de picioare, 370 de lărgime, iar cupola pînă sus la cruce se ridică pînă la 426 picioare; de-asupra bisericeĭ sînt 19 statuĭ, de 7 orĭ mărime naturală, carĭ înfăţişează pe Cristos cu ceĭ 12 apostolĭ şi alţĭ sfinţĭ, iar interierul bisericeĭ nu e chip a se descri cît e de maestos şi de acoperit de lucrărĭ carĭ de carĭ maĭ măreţe şi carĭ de carĭ maĭ artistice. Lăsînd la o parte baso-reliefurile, icoane, tablourĭ, stîlpĭ altare, baptisteriĭ şi sfinţĭ în marmură şi în bronz, se maĭ află în interiorul acestuĭ templu 19 monumente sepulcrale ridicate în amintirea papilor şi înaintea cărora rămiĭ uimit de ceea ce poate face dalta sub mîna artistuluĭ.

*

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL

No. 27

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşĭ încuiate

VIII

Tată nenorocit!

— Atuncĭ, e ginere-meŭ?...

— Nu.

— Violetta?...

— Nicĭ ea.

D-nul Lemarchand de abia se ţinea.

— E fiică-mea!... bîlbîi el ca un nebun.

Ce are?... Ce are?...

Preotul nu zicea nicĭ un cuvînt.

Sticlarul ridică braţele spre cer, cu un gest de desperare.

— Ah! Doamne!

Văzînd că preotul rămase împietrit, alergă spre dînsul, îl prinse umărul şi îĭ zise:

— Dar răspunde-mĭ; ce nu m'auzĭ?...

Abatele Perrin abia îndrugă:

— Foarte bolnavă...

— Ce?... ce-i s'a întîmplat?... erĭ ea mĭ-a scris... Prin urmare, un accident?...

— Da, teribil.

Jacques Lemarchand nu întrebă care.

— Ah! strigă el de odată, va trebui să plec iute, imediat...

Se duse spre un buton.

Era prăpădit, dar căuta să nu se arate ast-fel.

Sub degetele sale nervoase, soneria electrică făcu un zgomot care răsună prin toată sala şi prin tot hotelul.

Un pahar era pe masă; el se apropie, îl umplu şi înghiţi conţinutul dintr'o dată.

Valeţiĭ soseaŭ.

— Imediat! porunci d-nul Lemarchand, alergaţĭ la doctorul Lestrade şi la d-nul Cambon...

Spuneţi-ĭ că'ĭ aştept aicĭ...

Apoĭ să vă informaţĭ dacă e vre-un accelerat pentru Amiens saŭ Abbeville, la gara de Nord...

Şi dacă nu e, să se telefoneze administraţieĭ ca să se facă pentru mine unul special...

Toată lumea se uimise ca de o minune.

Jacques veni spre abatele Perrin.

Acesta primind prima lovitură, îşĭ reveni puţin în simţurĭ.

— Ce accident s'a întîmplat fiiceĭ mele? întrebă în fine d-nul Lemarchand.

Preotul îngînă:

— Nu ştiŭ!...

Industrialul ridică repede capul.

— Nu ştiĭ? repetă el... Cum se poate asta?

Apoĭ maĭ încet:

— Nu cum-va îmĭ ascunzĭ ceva, părinte?...

Toate încheeturile degetelor sale trosniră de odată.

— Jură'mĭ că nu e moartă! zise el.

Şi în faţa suspinelor abateluĭ carĭ eşeaŭ pe neaşteptate, cu neputinţă de a fi oprite, Jacques Lemarchand, zise, cu un strigăt de leŭ rănit:

— Moartă!... moartă!... Ah!...

Şi ca un ştejar trăznit, el căzu pe covor!...

Abatele Perrin zăpăcindu-se, alergă spre uşă.

— Ajutor! ajutor!... strigă el, d-l Lemarchand moare!...

Intr'o secundă toată casa era în picioare.

In acest moment clopotul de la poartă sună, şi fără ca nimenĭ să fie anunţat, o persoană străină intră în prima cameră.

Era un om de vre-o opt-spre-zece saŭ două-zecĭ de anĭ, îmbrăcat elegant dar fără de lux.

Pardesiul săŭ descheiat lăsă să i se vază o haină încheiată pînă la gît şi un pantalon albastru închis.

Avea pălăria în mînă, lucru care făcea să i se distingă trăsăturile carĭ arătaŭ o bunătate fără marginĭ.

Fruntea largă şi foarte deschisă era umflată în dreptul tîmplelor şi acoperită de un păr foarte negru, puţin tăiat, dar cam ondulînd; ochiĭ căpruĭ şi foarte sticloşĭ.

Faţa ovală, nasul cu nişte nărĭ delicate şi culoarea smeadă, dădeaŭ celuĭ de faţă o înfăţişare de mulatru, dintre cele maĭ curate rase ale deşertuluĭ, îmbrăcat europeneşte.

— Domnul Andreĭ!... strigă Firmin. Ah, sosiţĭ tocmaĭ la timp.

Preotul se întoarse repede şi intră în anti-cameră.

— Ah! scumpul meŭ!... strigă el căzînd aproape, în braţele nouluĭ venit, de sigur, bunul d-zeŭ te aduce ca să ne ajuţĭ în această catastrofă îngrozitoare.

— O catastrofă?... repetă tînărul. Ce catastrofă?...

Ce s'a întîmplat?

Cu vocea sa cam aspră, dar cu un ton plăcut, el adăugă:

— Nu cum-va catastrofa s'a întîmplat luĭ Saint-Luc?

Preotul răspunse:

— Ba nu!... D-zeŭ să se milostivească cu noĭ!

Frumoasa faţă brună a luĭ Andrè de Lacroix-Marbourg, căcĭ el era, se descompuse înspăimîntător.

El deveni palid ca un mort şi murmură:

— Nu Violetteĭ, nu-ĭ aşa?

Abatele avea milă de dînsul.

— Nu, zise el. E marchiza, d-zeŭ s'o erte!...

— Moartă aşa dar?

— Da.

Firmin şi ceĭ-l'alţĭ plecînd, Andrè văzu prin uşa deschisă, pe d-nul Lemarchand întins pe covorul din salonul cel mic.

El făcu cîţĭ-va paşĭ şi'l arătă cu privirea.

— Dar dînsul ştie? întrebă el.

— Da, a ghicit...

— Ah, om nenorocit! om nenorocit!

Şi Andrè căzînd în genunchĭ în faţa sticlaruluĭ, îĭ pipăi mîinile, fruntea şi pulsul.

— E o sincopă, zise el.

Nu'l lăsaţĭ acolo.

Ajutaţĭ'mĭ să'l ridic.

Toţĭ îl ascultară.

Lemarchand fu imediat dus în cabinetul săŭ de lucru, unde Andrè îl instală pe un divan.

Acolo, el îĭ desfăcu cravata, îĭ descheie giletca şi îĭ dete îngrijirile sale prevăzătoare, aşa cum numaĭ un fiŭ ar fi putut să i le dea.

S'a dus cine-va să caute un medic în oraş.

Dar bogatul industrial avea o constituţie puternică pe care n'aŭ slăbit'o escesele.

Chiar înainte de a fi sosit doctorul, el deschise ochiĭ.

Văzînd pe André plecat asupră'ĭ el îl recunoscu numaĭ de cît.

Atuncĭ, amintindu'şĭ grozava realitate, el îĭ zise:

—André, copilul meŭ!... fiica mea e moartă!...

Lacrămĭ îmbelşugate curseră din ochiĭ tînăruluĭ duce, atît de mult vocea sărmanuluĭ tată era împiedicată de o desperare fără seamăn, desperare în stare să'l înebunească.

Ce să'ĭ spue?... Ce cuvînt să găsească spre a maĭ slăbi durerea aceasta afară din cale!...

Dar Jacques nu'l lăsă să deschidă gura.

— Vino la mine, îĭ zise el, vreaŭ să plec...

— Unde vreĭ să plecĭ, domnule? întrebă André.

— La fiica mea.

Informează-te de ora trenuluĭ celuĭ maĭ apropiat şi haidem la gară...

Imediat tînărul duce căută lămurirĭ şi găsind că în două-zecĭ de minute s'ar putea lua un tren expres, el scrise în grabă o depeşă pentru ca din Saint-Luc să se trimeată o trăsură—acest accelerat nemergînd maĭ departe. (Va urma)

Cu permisiune specială se poate urca d'asupra turlei (700 de trepte,) de unde se vede în afară toată Roma, înlăuntru plafonul bisericeĭ lucrat în mosaic și, după modele date de Michel Angelo și executat de Cavaliere del Piano. Intîmplător această biserică am visitat-o Duminică la orele 4 p. m.; era anul noŭ catolic îmi pare, am văzut acolo sute de preoțĭ catolicĭ carĭ făceaŭ un contrast teribil cu sfîntul locaș. Ierte-ne domnul, dar slujĭ maĭ sînt apostoliĭ! In Vatican se află și capela sixtină, logile luĭ Rafael, muzăul, biblioteca, fabrica de mozaice, palatul și grădinile papeĭ.

Smara.

Ediția de dimineață

Telegrame

(Serviciul „Agenției Romîne.)

Din Creta

Canea, 8 Noembrie. — Corabia de rezbel austro-ungară „Tiger“, mergînd să caute garnizona turcească din Kisamo și trecînd prin largul capuluĭ Spada a fost primită cu focurĭ de pușcă de insurgențĭ, carĭ n'aŭ atins pe nimenĭ.

Rusia și Turcia

Constantinopol, 8 Noembrie.—Ambasada rusească a adresat Porțiĭ o notă relevînd faptul că Rusia s'aabținut să reclame restul indemnitățiĭ de rezbel în momentele grele prin carĭ a trecut Turcia, dar acum că Poarta e decisă să sporească inarmările sale, Rusia reclamă restul indemnitățiĭ de resbel ce se urcă la 1.500.000 lire, saŭ cel puțin o parte a acesteia, cu acelaș drept ce Austro-Ungaria a făcut in recenta s'a reclamație.

După această comunicare, d. Jardowski consilier de ambasadă a primit marele cordon al ordinuluĭ Osmanieĭ.

Criza agricolă

Paris, 8 Noembrie.— Camera deputaților. Reluarea discuțieĭ asupra crizeĭ agricole, D. Méline zice că trebue să se mulțumească sindicatele și societățile cooperative. Guvernul va depune un proiect de lege organizînd creditul agricol și va crea case de ajutoare și de retragere (aplauze prelungite).

Camera votează afișarea discursuluĭ d-luĭ Méline și adoptă o ordine de zi primită de guvern, pronunțîndu-se în favoarea apărăreĭ tîrguluĭ național și a scăderiĭ prețurilor de port.

Se respinge o moțiune a d-luĭ Jaures, care cere să se procedeze la o anchetă asupra situațiuneĭ agricultureĭ.

Afacerea Dreyfus

Paris, 8 Noembrie. — Agenția Havas este autorizată să declare că nicĭ ministrul-președinte al consiliuluĭ, nicĭ ministrul de rezbel,n'aŭ avut conversațiunĭ cu membriĭ parlamentuluĭ în privința afacereĭ Dreyfus. Declarațiunile și aprecierile atribuite acestor doĭ miniștriĭ în conversațiunile ce ar fi avut cu niște deputațĭ și senatorĭ, sînt decĭ cu desăvîrșire neesacte.

Delegațiunile austro-ungare

Viena, 8 Noembrie.— Delegațiunea ungurească.—D-niĭ Berzewiczy, Zichy, Gyurkovics și Appony vorbesc după d. Goluchowsky, exprimînd încrederea lor în acest din urmă.

Ministrul ia încă cuvîntul și declară, ca răspuns la diferitele cestiunĭ, că este vesel dispus să sprijine o cenferință internațională. Consideră reformele din Turcia ca inevitabile, atît în interesul păceĭ europene cît și în acela al umanitățeĭ. Maĭ mărturisește încă că in mod indirect a exercitat o influență in ultima schimbare ministerială in Serbia.

Comisiunea a votat în unanimitate o ordine de zi de încredere și budgetul ministeruluĭ afacerilor străine.

De pretutindenĭ

Roma, 8 Noembrie.—Numirea d-luĭ Martini ca comisar civil extra-ordinar în Eritrea, este considerată ca definitivă. El va pleca la 4 Decembrie.

Canea, 8 Noembrie—Corabia de rezbel germană „Impărăteasa Augusta“ a plecat in Asia orientală.

Constantinopol, 8 Noembrie. — Consilierul de stat Johannes-Efendy, armean, a fost numit ministru al listeĭ civile.

Toate autoritățile aŭ deschis subscripțiunĭ în favoarea mahometanilor cretanĭ săracĭ.

Afacerea Dreyfus

— prin fir telegrafic —

Paris, 9 Noembrie, orele 6 seara

Maiorul Pauffin de Saint Maurel, aghiotantul generaluluĭ Boisdeffre, și maiorul Forzinetti, directorul închisoareĭ din Cherchemidi, în care fusese închis Dreyfus, aŭ fost, cel d'întîiŭ arestat, cel de al doilea destituit, fiind-că aŭ avut relațiunĭ cu Rochefort.

Forzinetti l'a provocat pe Rochefort fiind-că și-a călcat cuvîntul de onoare, publicînd întrevederea ce a avut-o cu dînsul.

Colonelul Piquart a sosit din Tunis, și va fi supus unuĭ interogatoriŭ. Se știe că Esterhazy l'a acuzat că ar fi eliberat acte luĭ Scheurer-Kestner.

Paris, 9 Noembrie orele 9 seara

Arestarea luĭ Esterhazy este iminentă. Scheurer-Kestner va publica, probabil mîine, actele sale. Ziarul Eclair, organul ministeruluĭ de războiŭ, anunță arestarea iminentă a uneĭ persoane despre care se vorbește mult acum. Această persoană este probabil colonelul Piquart. Echo de Paris anunță că din dosarul luĭ Scheurer-Kestner reiese că Esterhazy are maĭ mulțĭ complicĭ.

Paris, 9 Noembrie, orele 11 noaptea

Secretarul general al ministeruluĭ de războiŭ, Prioul, a demisionat. Esterhazy a depeșat fie-căruĭ ofițer din Rouen, în parte, următoarele: „Cine-va a spus ceva; acest cine-va e un obraznic; comunicați-mĭ dacă d-voastră sînteți acel cine-va“.

Cor.

DRAMA CAPITANULUI DREYFUS

— Telegrame speciale ale „Adevĕruluĭ“ —

— Vezĭ pag. IV —

INFORMAȚIUNI

Ministrul instrucțiuniĭ publice s'a hotărît să înființeze o școală primară superioară în Capitală, cu caracter comercial. Revizorul școalelor însărcinat cu alegerea unuĭ local, a fixat localul școaleĭ de băețĭ No. 30, unde se va deschide de-o-cam-dată, clasa întîia a cursuluĭ superior primar. Institutorul căruia i se va încredința conducerea acesteĭ clase, va trebui să fie un absolvent al școaleĭ comerciale.

Prețurile cerealelor aŭ început să se urce din cauza apropiateĭ închiderĭ a navigațiuneĭ.

Porumbul s'a urcat cu 10 banĭ la hectolitru.

La Galațĭ și Brăila aŭ sosit zilele trecute un mare număr de vapoare carĭ aŭ început să încarce grîul.

In cursul anuluĭ 1898 direcțiunea căilor ferate romîne va aplica pentru transporturile de vinurĭ și băuturĭ expediate cu căile ferate romîne la Brăila, Galațĭ și Constanța și reexpediate de acolo pe apă, la porturĭ de mare în străinătate — taxa redusă de 5 banĭ la tona kilometrică.

D. deputat Nicu Ceaur Aslan va interpela guvernul in primele zile ale deschidereĭ corpurilor legiuitoare asupra stăreĭ anarchice din Dobrogea.

D. Aslan va propune o moțiune iscălită de un mare număr de deputațĭ, prin care blamează purtarea guvernuluĭ în chestia Dobrogeĭ.

D. Vintilă Brătianu, directorul general al regieĭ monopolurilor, a supus aprobăreĭ consiliuluĭ de administrație noul tarif pentru producțele regieĭ.

Prețurile din noul tarif aŭ rămas aproape aceleașĭ cu micĭ schimbărĭ. S'aŭ introdus numaĭ cît-eva calitățĭ nouĭ de țigărĭ.

Vre-o 15 absolvențĭ aĭ liceuluĭ Eforieĭ din Bitolia s'aŭ inscris in anul acesta la diferite facultățĭ ale universitățeĭ din Bucureștĭ.

Numărul total al studenților macedo-romînĭ carĭ urmează cursurile universitare din Bucureștĭ este aproape de 50.

*

De asemenea și un număr considerabil de studențĭ străinĭ, precum turcĭ, grecĭ, bulgarĭ, etc., s'aŭ inscris anul acesta la facultățile din Capitală, cu deosebire la cele de medicină, drept și farmacie.

De la 27 Octombrie pînă la 3 Noembrie aŭ fost protestate la tribunaluĭ Ilfov 382 de polițe.

Banchetul liberal din Craiova va avea loc Mercurĭ, 12 Noembrie,

Primarul Capitaleĭ a hotărît clădirea uneĭ școale primare lîngă biserica Antim. Această nouă școală va fi în apropiere de vechiul local „general Golescu“

Erĭ a avut loc la Barboșĭ inaugurarea poduluĭ de fier de peste Siret, pe linia Galațĭ-Brăila.

La această serbare aŭ luat parte d. Ionel Brătianu, prefecțiĭ de Galațĭ Putna și Brăila și un mare număr de cetățenĭ și țăranĭ din impreju-rimĭ.

S'aŭ ținut maĭ multe toasturĭ.

Direcțiunea căilor ferate romîne va trece zilele acestea la pensie din oficiŭ pe funcționariĭ: Wilisch, Peyersfeld, Horace și Masaci.

Ceĭ dîntîĭ doĭ fac parte din biroul de reclamațiunĭ, al treilea de la statistică și cel din urmă din biroul de materiale al serviciuluĭ de mișcare.

Guvernul romîn tratează cu guvernele din Petersburg, Sofia și Belgrad pentru încheierea unor convențiunĭ cu privire la pescuitul pe Dunăre și Prut.

La ministerul nostru de externe se crede că tratările vor reuși încă în cursul acestuĭ an.

Procurorul general al Curțeĭ de apel din Iașĭ a ordonat darea în judecata a polițaiuluĭ din Dorohoĭ pentru că a maltratat pe comerciantul d'acolo Spotheim.

Fabrica specială de bidoane și lăzĭ pentru export, înființată de curînd la Constanța, a început să funcționeze.

Camera de comerciŭ din Focșanĭ a adresat o plîngere guvernuluĭ, prin care arată că făina romînească nu se poate exporta în Anglia din cauza lipseĭ uneĭ liniĭ directe de navigație între porturile din Anglia și cele din Romînia.

Cum prețurile făineĭ sînt foarte marĭ în Anglia, făina romînească ar fi foarte căutată pe piețele engleze, așa că guvernul romîn ar trebui să se gîndească serios la această chestiune.

In vederea nouilor antreprozite comunale ce se vor construi în Capitală, primăria s'a înțeles cu direcția căilor ferate pentru mărirea stațiuneĭ Dealul Spireĭ.

Direcțiunea școaleĭ catolice „Nôtre dame de Sion“, care are sucursală la Iașĭ și Galațĭ, a hotărît să deschidă și în Capitală un pensionat catolic pentru domnișoare.

Noua programă a învățămîntuluĭ primar urban și rural, elaborată de consiliul general de instrucțiune, a fost discutată de consiliul permanent.

De această programă depind și modificările pe carĭ autoriĭ de cărțĭ didactice vor trebui să le introducă, precum și întocmirea de noĭ cărțĭ didactice.

Intre ministerul de domeniĭ și direcțiunea regieĭ monopolurilor statuluĭ se urmează tratărĭ pentru ca pe vapoarele acesteia din urmă să se transporte o cantitate de 250000 tone de piatră din carierile de pe malurile Dunăreĭ dependinte de carierele ministeruluĭ de domeniĭ.

La Cîmpina s'a înființat un mare atelier de sondagiĭ, menit să preîntîmpine lipsa continuă de lucrătorĭ indigenĭ.

Pe lîngă acest atelier de sondagiĭ se va înființa și o școală în care tinerĭ din țară să facă studiĭ pentru a deveni maeștriĭ de sondagiĭ.

Marea cuvîntare a luĭ Goluchowsky

(Serviciul telegrafic al *Agenției romîne*)

Conflictul greco-turc.— Concertul european.—Autonomia Creteĭ. — Conflictul austro-turc.— Tripla alianță.—Austro-Ungaria și Romînia

Viena, 8 Noembrie. — Contele Goluchowsky a făcut azĭ expunerea sa obicĭnuită asupra situațiuneĭ internaționale în fața comisiuneĭ pentru afacerile străine a delegațiuneĭ ungureștĭ.

Ministrul face maĭ întîiŭ o expunere istorică a acesteĭ situațiunĭ de la începutul cestiuneĭ cretane. Menționează în prima linie proiectul de blocare prezentat de Austro-Ungaria de la începutul cestiuneĭ, proect care a întîmpinat obiecțiunĭ din partea cabinetuluĭ englezesc.

Proiectul a fost părăsit, dar s'a reluat mult maĭ tîrziŭ.

*

Contele Goluchowsky face apoĭ istoricul fazeĭ a doua a acesteĭ afacerĭ, începînd prin acțiunea Grecieĭ și expune silințele leale ale puterilor de a împiedica în prima linie războiŭ, și în urmă pentru a'l localiza.

De și în cursul acestor negociărĭ, concertul european a fost criticat de maĭ multe orĭ din cauza încetineleĭ sale naturale, istoria va fi maĭ dreaptă în judecata sa și va constata că succesele repurtate de astădată se pot număra printre cele maĭ bune acte ale arteĭ diplomatice. Este o cucerire ce face onoare sfîrșituluĭ seculuĭ al 19-lea că a găsit un mijloc eficace care va putea fi întrebuințat pe viitor în complicațiunile orientale.

*

De aceea Grecia trebue să fie recunoscătoare concertuluĭ european, fără ajutorul căruia n'ar fi eșit cu așa puține pagube din aventura în care s'a angajat pentru că se afla într'o situație disperată și la discreția învingătoruluĭ. Plîngerile din Atena în privința greutățeĭ stipulațiunilor tratatuluĭ de pace nu sînt de cît dovada uneĭ stărĭ bolnave a spiritelor. Puterile sînt de sigur, dispuse să sprijine Grecia pe cît e cu putință, dar aceasta ar trebui să le înlesnească mijloacele printr'o atitudine înțeleaptă.

*

In ceea-ce privește Creta, ministrul face cunoscut că puterile aŭ început regularea afacerilor cretane, dar că negociările se află actualmente într'o fază ce'ĭ impune oare-care rezervă.

Ținta acestor negociărĭ este o autonomie desvoltată, cu menținerea drepturilor suveranitățeĭ sultanuluĭ și cu garanțiĭ pentru protegiarea minorităței mahomedane.

*

Contele Goluchowski menționează încă conflictul în privința afacereĭ din Mersina, care din fericire s'a aplanat. Afirmă că era nevoie de a da un exemplu în prezența tacticeĭ Porțeĭ de a tărăgăni afacerile și că trebuia să se menție cu energie onoarea drapeluluĭ austro-ungar și interesele monarchieĭ.

Ministrul vorbește apoĭ de reformele din Turcia carĭ sînt inevitabile, dar carĭ nu trebuesc înțelese în senzul acelora ale Europeĭ occidentale,

*

Nu e nevoe, continuă contele Goluchowski, de a reaminti că alianța cu Germania și Italia formează azĭ ca și până acum și cum va forma și pe viitor mult timp încă, sufletul politiceĭ Austro-Ungarieĭ. Această alianță care împarte în mod egal drepturile și datoriile între părțile contractante și care se reazămă pe o bază așa de sănătoasă, a dat dovezĭ arătându-se în momentele grele ca un stâlp al păceĭ. Ea răspunde în mod așa de strălucit sarcineĭ ce formează ținta și origina sa, în cât trebue să inspire încredere azĭ chiar acelora carĭ la început se îndoiaŭ de ea. Intr'un cuvânt, tripla alianță a câștigat dreptul de cetate în Europa și silințele noastre constante tind să consolideze această pozițiune.

*

Sîntem de acord cu tendințele leale și oneste ale cabinetelor din Berlin și din Roma, ale căror silințe identice cu ale noastre nu slăbesc de loc.

Ministrul adaogă în ceea-ce privește maĭ cu deosebire Italia, că a avut ocazia să se convingă de curînd despre perfecta armonie dintre Austro-Ungaria și Italia.

Nu ne-am fi îndeplinit datoria în mod perfect, continuă ministrul, dacă n'am fi avut grija să acordăm caracterul celeĭ maĭ marĭ încrederĭ, în raporturile noastre cu cele-l'alte puterĭ. Realizînd această idee, am ajuns maĭ întîĭ la o dezvoltare fericită a raporturilor noastre cu Rusia.

*

Colaborațiunea noastră cu cabinetele din Petersburg, încoronată de succes, în conflictul greco-turc, a fost începutul acesteĭ apropierĭ și a adus după sine repede o schimbare francă și leală de vederĭ ce ne-a condus la convingerea că într'adevăr nu există nicĭ o neînțelegere care nu s'ar putea aplana cu puțină bună-voință, că ambele monarchiĭ nu aspiră de cît la menținerea păciĭ, că Rusia ca și noĭ respinge orĭ-ce idee de cucerire în peninsula balcanică. In aceste împrejurărĭ am ajuns ușor să recunoaștem că interesele noastre respective nu sînt opuse de loc și că Austro-Ungaria, ca putere atinsă în prima linie de orĭ-ce turburare în Orient, are motiv de a lucra în comun și de a rămîne în contact continuu cu Rusia, pentru a împedica mișcările ce se manifestează și pentru a pune capăt agitațiunilor în privința Balcanilor, ale spiritelor speculatoare carĭ aŭ încercat în tot-d'a-una, în profitul lor, să ne ațițe unul contra altuia. Sub condiția uneĭ observațiunĭ stricte a acestor principiĭ, sîntem gata în tot-d'a-una să întreținem înțelegerea cea maĭ strînsă cu Rusia. Iată pentru ce primim aceste relațiunĭ ca o garanție nouă și puternică a păciĭ europene.

Cu Franța ale căreĭ interese nu sînt sub nicĭ un raport în luptă cu ale noastre, continuăm a întreține cele maĭ bune relațiunĭ.

Nu maĭ puțin amicale sînt relațiunile noastre cu Englitera.

*

Printre vecinii noștriĭ din sud, continuă contele Goluchovsky, trebuie să menționăm în prima linie Romînia, care de mult timp prin politica sa corectă și înțeleaptă și'a cîștigat o pozițiune foarte stimată printre stătele europene. Ne silim în mod cordial să menținem și să întărim raporturile noastre pline de încredere cu România, carĭ în ultimele lunĭ a avut expresia lor elocuentă în vizitele reciproce ale suveranilor celor două țărĭ.

Continuăm să urmăm cu un interes simpatic dezvoltarea internă și consolidarea celor l'alte țărĭ din Balcanĭ. Sîntem în tot-d'-una gata să sprijinim și să favorizăm în modul cel maĭ viguros toate silințele acestor țărĭ.

*

Ministrul termină expunerea sa, zicînd că după toată aparența, Europa în procesul săŭ de dezvoltare a ajuns la un punct care atrage o atențiune minuțioasă. Probemele marĭ relative la prosperitatea materială și carĭ se impun din ce în ce maĭ mult, nu maĭ sînt în domeniul uneĭ utopiĭ depărtate, ci există în mod efectiv și nu se maĭ pot uita.

Lupta sfîșietoare de concurență ce susținem în contra țărilor transatlantice, în toate domeniile, cere o apărare grabnică și energică.—Dacă popoarele Europeĭ nu voesc să vadă periclitînd interesele lor vitale și să meargă spre o ruină succesivă, trebue mînă în mînă să combată primejdia comună, și să se înarmeze pentru această luptă cu toate resursele lor disponibile.

Mare și grea este sarcina ce va fi de îndeplinit într'o epocă ce nu maĭ este departe. Secolul al XVI și al XVII-lea aŭ fost ocupate de lupte religioase; al XVIII s'a ocupat cu ideile liberale. Secolul actual este caracterizat de cesiunile naționale; secolul al XX-lea se anunță pentru Europa ca trebuind să fie acela al luptelor pentru existență, în domeniul comercial, și popoarele europene trebuie să se asocieze pentru a lucra cu succes în apărarea existențeĭ lor. Să dea Dumnezeŭ ca această conștiință să se răspîndească peste tot!

Congresul cerculuĭ de studiĭ

(Pin fir telegr. de la coresp. „Adevĕruluĭ“)

Prima ședință

Iașĭ, 9 Noembrie.

Erĭ s'a deschis acĭ în sala Pastia congresul cerculuĭ de studiĭ de pe lîngă clubul conservator.

D. *d-r. Istrati* a citit lucrarea d-sale asupra reformeĭ învățămîntuluĭ superior. A vorbit asupra acesteĭ cestiunĭ și D. C. Exarcu.

D. *S. D. Nenițescu* a citit un lung studiŭ asupra reprezentăreĭ minorităților.

Banchetul

Seara a fost un banchet prezidat de ceĭ doĭ vice-președințĭ aĭ clubuluĭ conservator din Iașĭ, d-niĭ Ghika-Budeștĭ și Gr. Gogălniceanu.

S'aŭ primit numeroase telegrame și scrisorĭ de aderare și felicitare din toată țara.

Banchetul a durat pînă tîrziu și s'aŭ ridicat numeroase toasturĭ.

D. *Gr. Gogălniceanu* a închinat pentru suveranĭ. D. Tache Ionescu pentru d. L. Catargiu, d. N. A. Popovicĭ pentru d-niĭ Tache Ionescu și N. Filipescu, d. G. Panu pentru contopirea muntenismuluĭ și a moldovenismuluĭ. Aŭ maĭ toastat d-niĭ: A. Bădărău, N. Filipescu, Păltineanu, etc.

A doua ședință

Iașĭ, 9 Noembrie, ora 8 seara

In ședința de azĭ d. *Tache Ionescu* a vorbit asupra reformeĭ învățămîntuluĭ secundar.

Asupra aceleașĭ teme a vorbit apoĭ și d. *Mihail Vlădescu.*

D. *Barbu Păltineanu* a vorbit asupra creăreĭ unuĭ tribunal contencios administrativ. Tema a fost susținută de d-niĭ N. Ath. Popovicĭ, Stati (Vasluĭ), Tache Ionescu, N. Filipescu și Al. Bădărăŭ.

D. *Exarcu* a vorbit asupra reformeĭ sinodale. D. Tache Ionescu de-asemenea.

D. *Gh. Ghibănescu* a citit un memoriŭ asupra învățămîntuluĭ teologic.

Se expediază o telegramă de omagiŭ d-luĭ Lascar Catargiŭ.

Se dă apoĭ cetire maĭ multor telegrame de felicitare și aderare.

Congresul s'a declarat apoĭ închis. Membriĭ bucureștenĭ plecară în Capitală cu trenul de 9 seara.

Moro.

Febra tifoidă

La spitalul militar din Capitală aŭ incetat din viață caporalul Gheorghiu Scarlat din școala militară din Dealu Spireĭ și un alt elev din școala de geniu, carĭ sufereaŭ de febră tifoidă.

Maĭ mulțĭ elevĭ se află în agonie.

Părințiĭ elevilor bolnavĭ și chiar aĭ celor morțĭ, nu sînt lăsațĭ să'șĭ vadă copiĭ. Caporalul Gheorghiŭ a fost înmormîntat noaptea, fără ca părințiĭ să fie măcar inștiințațĭ despre moartea fiuluĭ lor.

*

Maĭ zilele trecute, cînd se declarase în Capitală epidemia de febră tifoidă, serviciul sanitar a cumpărat tot clorul care se afla pe la drogueriĭ și care nu era în cantitate maĭ mare de 1000 kilo.

D'abia acum primăria a luat dispoziția să se aprovizioneze cu o cantitate maĭ mare de clor, in care scop a și comandat in străinătate un vagon.

Alegerea comitetuluĭ național studențesc

Erĭ a avut loc în Capitală alegerea comitetuluĭ național studențesc.

Deja la orele 8 dimineața două sute de studențĭ staționaŭ în fața Ligeĭ unde s'a făcut alegerea. Numărul studenților creștea pe fie care ceas. Aŭ luat parte la vot aproape 900 de studențĭ.

Aŭ circulat următoarele treĭ liste:

M. D. Vlădescu, N. I. Crăciunescu-Focșanĭ, M. Bunescu, Dumitrescu C. S., Vulturescu Ioan, Ulvinianu V., Barliba Ioan, Ianculescu, I. Popescu-Novacĭ.

Lista macedonenilor:

1. V. Demetrescu-Brăila medicină, 2. Ion Bontaș litere, 8. George Iorgala drept, 4. Septimiu B. Mureșianu litere, 6. Antemireanu litere, 7. George Eftimopol medicină, 8. N. Tuliu, 9, G. N. Gheorghiu drept 10. N. Apostolescu.

Și în fine următoarea listă susținută de fostul comitet:

1. V. Demetrescu-Brăila medicina, 2. Ion Bontaș litere, 3. George Iorgala drept, 4. Septimiu B. Mureșianu litere, 5. C. Demetriad drept, 6. Al. Antemireanu litere, 7. George Eftimopol medicină, 8. Vulturescu, 9. Vlădescu.

Aŭ reușit:

1. V. Demetrescu-Brăila medicine, 2. Ion Bontaș litere, 3, George Iorgala drept, 4. Septimiu B. Mureșianu litere, 5. C. Demetriad drept, 6. Al. Antemireanu litere, 7. George Eftimopol medicină, 8. Vulturescu, 9. Vlădescu.

Aceștia, susținuțĭ de d-niĭ Tamara și Miculescu, vor continua sistema de lucrare a fostuluĭ comitet național studențesc.

La pronunțarea rezultatuluĭ, care s'a făcut pe la 11 ore noaptea, mulțimea de studențĭ ce se aflaŭ de față, aŭ izbucnit in urale la adresa nouluĭ și fostuluĭ comitet.

M.

Ediția de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agenției Romîne“) —

Proclamația cretanilor

Atena, 9 Noembrie. — Adunarea cretană a publicat o proclamație făcînd cunoscut răspunsul săŭ amiralilor, invitînd poporul să respecteze în mod absolut proprietățile aparținînd musulmanilor.

Pacea greco-turcă

Constantinopol, 9 Noembrie.— Azĭ se ține o conferință în cursul căreia se va parafa un articol. Ințelegerea este aproape desăvîrșită asupra a două articole carĭ sînt încă în discuție.

Delegațiĭ elenĭ speră să termine Mercurĭ.

Conflictul austro-turc

Constantinopol, 9 Noembrie.— Obligațiunea la care s'a supus Poarta în nota sa adresată ambasadeĭ austro-ungare în privința drumurilor de fier orientale, consistă într'o învoială după care se face Porțeĭ un rabat de 96,000 lire asupra celor 476,000 ce datorează, cu condiție de a plăti soldul îndată și în banĭ.

Ancheta asupra războiuluĭ

Atena, 9 Noembrie.—Cestiunea comisiuneĭ de anchetă a luat o întorsătură politică. Se așteaptă pe mîine la o scenă zgomotoasă a Camereĭ.

Partidul anti-delyanist lucrează ca să evite o criză.

Cîte-va ziare recomandă ministeruluĭ să amîne lucrările Camereĭ prin decret.

Atena, 9 Noembrie. — D-nu Zaïmis anunță că speră să poată supune peste opt zile camereĭ proiectul de pace definitivă, și la începutul luĭ Decembrie, proiectul de control.

D-nu Zaïmis cere apoĭ camereĭ să suspende lucrările sale pînă la sfîrșitul negociărilor pentru pace.

Camera înmînă hotărîrea sa asupra propuneriĭ de a numi o comisiune de anchetă însărcinată să studieze evenimentele ultimuluĭ rezbel.

D-nu Delyanis declară că primește constituirea uneĭ asemenea comisiunĭ spre a se ști cine este răspunzător de rezbel și în ce mod a fost condus.

Generalul Smolenski declară că rezbelul a fost improvizat și că preparativele aŭ fost defectuoase și deplorabile sub toate raporturile. Asigură pe onoare, că Regele este cel d'întîiŭ care dorește pedepsirea culpabililor.

TEATRU-MUZICA

Teatrul Lyric

Sîmbătă d-na Réjane a jucat *Nora* de Ibsen. Ceva noŭ și foarte interesant, o piesă care a dat și dă naștere la discuțiunĭ. Piesa e prea frumoasă și nu poate fi discuție de cît asupra dialoguluĭ final, care ar putea să lipsească de oare-ce acțiunea pieseĭ e destul de lămurită.

Piesa e bazată pe o analiză psichologică din cele maĭ fine și maĭ pătrunzătoare. O adevărată operă de artă.

D-na Réjane a jucat admirabil maĭ ales actul al 2-lea. In actul 1 îmĭ părea că-ĭ lipsește frăgezimea și că suplinea mișcările naturale ale femeeĭ tinere, naivă și zburdalnică, prin un joc foarte studiat. Tot restul pieseĭ l'a jucat ca mare artistă însemnînd cu o preciziune și o discrețiune într'adevăr de maestră, schimbările carĭ se operează în naiva și zburdalnica Noră, pînă la scena finală cînd părăsește casa.

D. Calmettes avea rolul ingrat, reprezenta pe Helmer, bărbatul Noreĭ, apătorul moraleĭ curente. Morala aceasta era de sigur a mareĭ majorităță din sală, totuși înjgheabă de la început ast-fel lucrurile, în cît Helmer e antipatic din actul I-iŭ. D. Calmettes și-a susținut cu putere rolul. De remarcat interpretarea roluluĭ luĭ Krogstadt și acela al d-luluĭ Rang.

Publicul n'a prea fost mulțumit de final.

Opera

La Teatrul Național s'a dat *Favoritta* și a avut un succes tot așa de mare ca și la prima reprezentație.

D-ra Mărculescu face în fie-care zi progrese și nasamblul pieseĭ cîștigă mult.

Moșu

Teatrul Boulevard

Sîmbătă seara și aseară a debutat la acest teatru de varietățĭ o artistă, al căreĭ succes a fost senzațional.

D-ra Blanche Lescaut, o celebră pariziană, e o cîntăreață care n'are nimic a face chiar cu „stelele“ teatrelor de varietățĭ.

Blanche Lescaut e o mare artistă a cîntuluĭ, în toată puterea cuvîntuluĭ. Rar am ascultat, în ultimul timp, o coloratură maĭ cristalină și în genere un stil maĭ înalt și maĭ impunător în ale frazăreĭ muzicale.

Cu Blanche Lescaut teatrul Boulevard a cîștigat un număr din program, care trebue ascultat de orĭ-cine gustă adevărată artă.

Cîte-va piese sînt acompaniate, din complezență, la piano, de către tînărul și reputatul pianist-compozitor, d. Oscar Spirescu.

Ast-fel numerile din program ale d-reĭ Blanche Lescaut formează un adevărat concert, de sine-stătător—și din cele maĭ alese.

Capriccio

VIAȚA BUCUREȘTEANA

Teatrul Lyric.—Réjane. — Maison de poupée

Pentru a 4-a oară celebra *pariziană*,—ertați-mă, am vrut să spun Réjana, vestita artistă din Paris—adunase în eleganta și cocheta sală a teatruluĭ Lyric tot acelaș public distins care o aplaudase în serile trecute. Această stea licărește continuŭ. Maestrul și dibaciul *Sardou*, cu ajutorul eĭ, dă lustru *„Madameĭ Sans-Gêne“*; *Alphonse Daudet*, meridionalul înfocat, are nevoie de razele sale pentru a încălzi scenariul din *Sapho*; modernul și quintescențiatul *Maurice Donnay*, prin talentul Réjaneĭ numaĭ, personifică pe *Helena Ardan* din *Douloreuse*, căcĭ greŭ ar fi să'țĭ închipuieștĭ alta mărturisind greșeala cu o simțire maĭ adevărată, maĭ naturală și—a seară *Nora*,— o stea polară descrisă de originalul, îndrăznețul și genialul *Ibsen*— și-a avut interpreta cea maĭ dibace, cea maĭ exotică, pe o *pariziană*.

Se înțelege dar ușor cum o atare artistă, ce joacă cu atîta putere atîtea rolurĭ variate, atrage lume după dînsa; bătrînĭ și tinerĭ, bărbațĭ și femeĭ împreună, cîntă hymnul entuziast al glorificăreĭ oaspeteĭ noastre și pot zice că reprezen-

tațiunei de aseară a fost o mare sărbătoare.

Și de ce nu, că dacă a fost admirabilă *Parisiana*, splendidă era podoaba sălei.

Avant-scene, benoare, loji, fotoliurĭ, parter și stalurĭ părea-ŭ a fi o seră plină de florĭ rare. Veselĭ se învîrteaŭ ochiĭ de la mătase la catifea, de la pene la dantele și de la perle la diamante—znopi strălucitorĭ, soare de aur, ghirlande de trandafirĭ, buchete de micșunele—căcĭ pe corsaj și la gît, la degete și pe pept zăream cînd safirurĭ, cînd rubinurĭ, cînd smaralde, mărgăritare și briliante. Destul e ca să mă credețĭ—să citițĭ aceste nume:

D-na E. Grigore Cerkez, îmbrăcată în negru și violet, d-na M. R. Cerkez în verde închis, d-na C. C. Arion, în albastru deschis, pălărie roșie culoare de mac, d-na Maria Blaremberg, d-na P. Grădișteanu, d-na Irina Mavrocordat, d-na Armis Petrovicĭ, d-na general Mano, d-na Assan, d-na G. Em. Lahovary, în mătase ecoseză, pălărie de catifea neagră și pene albe; d-na Emil Lahovary, alb și negru și jeu, d-na Emil Costinescu, în verde ca bradul de pe munte, d-na Did. Tătăranu, în mătase portocaliŭ cu paillete de fir de aur, pălărie de catifea și paillete, d-na Alexandrina A. Florescu, cu pălărie roză și negru, doamna Leonte, în gris ca oțelul, doamna A. Orăscu, D-na Toma Ionescu, în rochie de catifea safir cu dantele albe, cu pălărie roșie și egretă albă, brillante pe corsaj; d-na dr. Stoenescu, în verde, d-na Chrissoveloni, în negru, d-na Sc. Ferekyde, d-na N. Butculescu, în rochie albastră azurie, pălărie Pompadour, d-șoara Iacobsohn, d-na Iacobsohn, d-na I. Mitilineu, d-na Sc. Mitilineu, d-na Negruzzt, d-na Perticari, d-na I. Boambă, d-na I. Floresco, d-na Wachmann, etc.

In frac, d-niĭ general Manu, G. Em. Lahovary, Alex. G. Florescu, J. Lahovary, Emil Lahovary, Sc. Ferechide, Nic. Butculescu, N. C. Brăiloĭ, Petrovitz-Armis, Dr. Leonte, Al. Orescu, Gr. Cerkez, N Cerkez, Baronul de Reineck, de Francke, Sohier de Vermandois, Emanoil Porumbaru, C. Mano, D. Mano, Tzigarra, dr. Radovitz, d-l ex-mareșal Filipescu, C-l. Perticari, M. Văcăresco, R. Văcărescu, St. Moscu, Al. Golesco, P. Grădișteanu, C. C. Arion, Vlasto, M. Dimitriu. L-t. J. Florescu, Mișu Marghiloman, Emil Costinescu, etc. etc.

Diseară, *Demi-Monde*, a 5-ea piesă unde „*Pariziana*" va juca rolul uneĭ pariziene. Să mergem.

Bi-Noclu

Ultime informațiunĭ

De la un mare număr de cetitorĭ ne-aŭ sosit și continuă a ne sosi pe fie-care zi cererea insistentă ca să dăm

Afacereĭ Dreyfus

extensiunea pe care o comportă peripețiile atît de dramatice, în care a intrat, în ultimele zile, această cauză celebră.

Destăinuirile, scrisorile, duelurile și intrarea în scenă a unor femeĭ și a unor personagiĭ din cele maĭ înnalte, neexceptînd chiar pe împăratul Germanieĭ, — toate aceste fapte sînt de natură a provoca și în România acelaș interes palpitant și aceĭașĭ emoțiune pe care

Afacerea Dreyfus

a provocat'o în Franța și în întreaga Europă apusană.

„Adevěrul" ***care nicĭ-odată n'a lipsit de la datoria unuĭ ziar repede și amănunțit informat, s'a adresat imediut corespondenților săĭ extraordinarĭ din***

Paris și Bruxelles

și in chiar numărul de față cetitoriĭ „Adevěruluĭ" încep să fie servițĭ t e l e g r a f i c cu toate amănuntele

Afacereĭ Dreyfus

pe carĭ corespondențiĭ noștri din Paris și Bruxelles sunt în pozițiune a ni le transmite cu cel puțin 24 de ore inaintea Agențieĭ romîne, ***care-șĭ ĭea toate știrile din Viena și numaĭ din sursă oficioasă.***

Tot cu incepere de azĭ telegramele corespondenților noștri vor fi expuse în vitrina Săleĭ de depeșĭ a Adevěruluĭ.

Erĭ și alaltă-erĭ a avut loc o vînătoare de epurĭ cu bătăiaș în pădurea Comana.

Aŭ luat parte peste 50 de membriĭ aĭ clubuluĭ de vînătorĭ din Capitală.

Toțĭ membriĭ cercului studiilor de pe lîngă clubul conservator, carĭ aŭ fost la Iașĭ în zilele de 8 și 9 curent, s'aŭ întors astă-zĭ dimineață în Capitală.

Eĭ aŭ sosit în patru vagoane speciale de clasa I-a.

Un mare număr de deputațĭ din provincie aŭ sosit deja în Capitală pentru a lua parte la consfătuirea majorităților ce va avea loc peste două zile.

Regia monopolurilor tutunurilor va pune în vînzare la 1 Decembrie un noŭ soiŭ de țigărĭ de foĭ: „Regalitas".

Aceste țigărĭ, de o calitate superioară, vor costa 25 banĭ bucata.

Arestarea marchizuluĭ Pandolfi de Ungurĭ

Pădurea Buftea, proprietatea prințuluĭ Bibescu se află de două zile în flăcărĭ.

D. Al. Marghiloman, ginerile prințuluĭ Bibescu, a plecat la fața loculuĭ spre a interveni pe lîngă autoritățile din Buftea ca să ia de urgență măsurĭ pentru stingerea incendiuluĭ.

Focul a provenit de la e mireste, cărcia îĭ dăduseră foc țăraniĭ.

Direcțiunea căilor ferate a hotărît ca noua gară Burdujeni să fie luminată cu sistemul de gaz numit Acetylen.

Lucrările de instalațiune aŭ și început.

La banchetul corpuluĭ didactic ce s'a dat alaltă-erĭ în restaurantul Margulier, din palatul Eforieĭ, aŭ vorbit ministrul Haret și profesoriĭ D. Constantinescu, C. Theodorescu, Ghenea, Marin Dumitrescu, dr. Veloran și Gr. Ștefănescu.

Comitetul pentru fundarea uneĭ bibliotecĭ populare la școala din com. Gologanu (jud. R.-Sărat), face un apel călduros pentru a se veni în ajutorul biblioteceĭ populare a acesteĭ școlĭ, cu operile scriitorilor romînĭ.

Sperăm că apelul va fi ascultat de toțĭ ceĭ ce vor să vadă pătrunzînd cultura în popor.

D-nu Nicu Dimitrescu, fost funcționar la ministerul de finanțe, ne roagă să notăm că nu d-sa este acel Dimitrescu care a făcut încercare de furt asupra unuĭ funcționar al Bănciĭ naționale, încercare de care am vorbit în numărul de erĭ.

Primăria din Constanța a cerut ministruluĭ de interne s'o autorizeze a remite locurile comunale destinate locuitorilor carĭ vor forma noul cuartier de proprietarĭ romînĭ din acel oraș.

Erĭ a avut loc un lung consiliŭ de miniștri, sub președenția d-luĭ D. Sturdza.

S'a discutat textul mesagiuluĭ de deschidere a corpurilor legiuitoare și chestia convocăreĭ majorităților.

Comisiunea însărcinată cu examinarea căpitanilor de flotilă, a sosit aseară în Capitală, venind din Galați.

Comisiunea va începe la cazărmile din Capitală examinarea căpitanilor aspiranțĭ la gradul de major.

Județul R.-Sărat a fost autorizat de ministrul de interne ca să contracteze un împrumut de 99 miĭ de leĭ care să serve pentru construirea liniilor telefonice în județ, pentru restituirea reținerilor de 6 la sută din valoarea construcțieĭ palatuluĭ administrativ și de justiție și pentru plata antreprenoruluĭ acesteĭ construcțiunĭ.

In călătoria pe care a făcut'o la Roman, d. Haret a inspectat, pe neașteptate, internatul seminaruluĭ de-acolo, rămînînd foarte satisfăcut. Internatul e în bună stare; eleviĭ bine întreținuțĭ. Actualul director, de șase lunĭ de cînd ocupă acest post, din economiile făcute, a înzestrat școala cu un mobilier noŭ.

Și cînd lucrurile staŭ așa, se impune o întrebare: cum de se face că fostul director al seminaruluĭ, actualul episcop de Roman, care a acuzat pe mitropolitul Ghenadie de arghirofilie și care a ocupat postul de maĭ sus atîția anĭ, n'a făcut nicĭ o economie?

Saŭ, dac'a făcut, unde sînt paralele?

Asociația generală a izraeliților pămînteni va ține Dumineca viitoare la orele 2 p. m. în sala Dacia un meeting conform hotărîreĭ congresuluĭ de la 26 Octombrie.

Vor vorbi maĭ mulțĭ oratorĭ distinșĭ.

Intrunirea publică a soc. izraeliților pămînteni din Bîrlad a avut loc erĭ în sala Iaskuloski. S'aŭ făcut ovațiunĭ d-luĭ Vasile M. Kogălniceanu. Intrunirea a fost prezidată de d-nul Herșcovicĭ.

Tema conferințeĭ a fost despre revizuirea art. 7 din Constituție și legea d-luĭ Gen. Berendeiŭ.

După întrunire s'a făcut o manifestație pînă la locuința oratoruluĭ.

La întrunirea publică ce s'a ținut Sîmbătă la T.-Ocna, de către secția „Mihail Kogălniceanu" a asoc. generale a izraeliților pămînteni, administrația locală, din inițativa vestituluĭ Talianu din Bacăŭ și a unuĭ anume Sion a înjghebat un scandal.

D. V. Kogălniceanu, a fost fluerat în momentul sosireĭ sale în sală și s'a încercat chiar să'l întrerupă în conferința sa.

Totuși, aceasta a reușit cît se poate de bine, aplauzele publicu1uĭ acoperiseră zgomotele făcute de provocatoriĭ scandaluluĭ.

Seara a avut loc un banchet.

Febra tifoidă

Iată mersul epidemieĭ de febră tifoidă din Capitală pe zilele de 8 și 9 Noembrie: ziua de 8, în spitale 266 bărbațĭ și 125 femeĭ, total 391; in oraș 158 bărbațĭ și 137 femeĭ, total 295—adică in general pe ziua de 8 Noembrie 686 bolnavĭ; ziua de 9 Noembrie, în spitale 264 bărbațĭ și 121 femeĭ, total 385; in oraș 165 bărbațĭ și 144 femeĭ, total 309 — adică in general pe ziua de 9 Noembrie 694 bolnavĭ de febră tifoidă. Decĭ in două zile numărul bolnavilor a sporit cu peste 100.

Incendiul din Galați

— prin fir telegrafic —

Corespondentul nostru din Galați ne telegrafiază, că azĭ dimineață, pe la orele 6, un mare incendiŭ s'a declarat in strada Portuluĭ din acel oraș.

Focul a luat naștere de la magazinul de manufactură al d-luĭ Nenițescu. La alarma dată, sute de oamenĭ alergară spre locul sinistruluĭ, căutând să dea ajutor spre a salva efectele din magazin și întreaga locuință, care e cu două caturĭ și compusă din câte-va apartamente.

La sosirea pompierilor, deja întreaga clădire era în flăcărĭ, amenințând și casele vecine carĭ sânt alipite una de alta și formează un singur șir.

*

Cu toate ajutoarele soldaților trimeșĭ de comandamentul corpuluĭ de armată și ale lucrătorilor de la cheiŭ, focul luă proporțiunĭ din ce în ce maĭ amenințătoare. La orele 9 flăcările amenințaŭ deja oficiul telefonic al orașuluĭ și Bursa, care e situată chiar în față și spre carĭ flăcările, ajutate de un curent destul de simțitor, se întindeaŭ mereŭ. Pompieriĭ însă luptă cu energie la apărarea clădirilor vecine.

Pănă in momentul când punem ziarul sub presă, focul nu s'a localizat încă. Pagubele cauzate sânt considerabile, de și toate clădirile din strada Portuluĭ sunt asigurate.

Papadopol

Moartea luĭ Gr. H. Grandea

Erĭ a încetat din viață la Bacăŭ poetul Grigore H. Grandea,

*

Un scriitor cunoscut care a lucrat mult și în ziaristica politică pînă pe la 1888. Gr. H. Grandea a fondat „Războiul" împreună cu Weiss, fiind director al gazeteĭ și după cîțĭ-va anĭ ne maĭ înțelegîndu-se cu Weiss, aŭ avut un proces pentru proprietatea titluluĭ. Grandea a scos atuncĭ „Războiul romîn."

După aceea a scos maĭ multe gazete politice dar nicĭ una n'a maĭ avut succes și la 1888 a părăsit Bucureștiul ducîndu-se profesor la gimnaziul din Bacăŭ.

De atuncĭ a rămas profesor și n'a maĭ apărut în luptele politice și nicĭ n'a maĭ publicat nimic.

Incontestabil, Grandea a fost un scriitor de talent, dar lipsa și munca în ziaristica politică l'aŭ nimicit.

Debuturile sale atît în poezie, cît și în roman promiteaŭ foarte mult.

A publicat două volume de poezii întitulate *Miosotis* și *Nostalgia*.

Romanul săŭ *Fulga* al doilea roman apărut în literatura romînească, a făcut oare-care zgomot. A maĭ scris și un al doilea roman întitulat *Vlăsia* dar despre acesta nu s'a vorbit mult.

Grandea maĭ lasă o nuvelă *Scufundarea vecheĭ Craiove* și maĭ multe articole publicate prin revistele scoase de el, *Clopotul, Albina Pinduluĭ, Liceul romîn* etc.

T.

Congresul cerculuĭ de studiĭ

— de la *corespondentul* nostru —

Iașĭ, 9 Noembrie.

Prima ședință.—Banchetul. A doua ședință.

După cum v'am telegrafiat Sîmbătă ș Duminică, membriĭ Cerculuĭ de studiĭ de pe lîngă clubul conservator, aŭ ținut acĭ congresul lor public în sala Teatruluĭ Pastia.

Printre persoanele maĭ marcante sosite cu prilejul acesta în Iașĭ, s'a observat d-niĭ Tache Ionescu, Panu, Filipescu, Vlădescu, Istrati, Exarcu, Nenițescu, Nicu Popovicĭ, Olănescu etc.

In întîia întrunire a vorbit d-l *Istrati*, ocupîndu-se de organizația învățămîntuluĭ secundar și maĭ cu seamă a celuĭ superior.

D-l *Exarcu* se confundă în laude la adresa partiduluĭ conservator și a energicilor săĭ șefĭ.

D. Nenițescu se ocupă de chestiunea reprezintăreĭ minorităților, susținînd-o.

Cuvîntarea d-sale se termină printr'o mică discuțiune la care ia parte și d. Tache Ionescu.

*

Seara la 8 ore, un banchet de peste 200 tacîmurĭ are loc în sala Pastia. Animațiunea e mare și toasturile numeroase. Prin lojĭ se observă multă lume străină, maĭ cu seamă multe dama.

Se proclamă președinte d. *Ghica-Kogălniceanu* care luînd cel dîntîĭ cuvîntul, închină în sănătatea m. m. l. l. regele și regina. D. *Tache Ionescu* bea pentru șeful conservatorilor și amintește toate lucrurile marĭ pe care Iașul le-a adus țăreĭ. Așa zice d. Ionescu, în afară de unire, tot Iașul a adus și pe d. Lascar Catargiŭ, fericitul șef al partiduluĭ conservator.

Toastează apoĭ d. Nicu Popovicĭ în sănătatea d-lor Tache Ionescu și Nicu Filipescu.

D. *Panu* vorbește în senzul de a arăta cît de bine s'a făcut armonizarea moldovenismuluĭ cu muntenizmul, de nu se maĭ poate ridica astă-zĭ vr'un incident din vechea deosebire.

D-l *Bădărăŭ* continuă după D. Panu arătînd cum partidul conservator aleătuit azĭ din treĭ elemente importante, Catargiu reprezentînd pe conservatoriĭ vechĭ, T. Ionescu pe ceĭ noĭ și Panu democratismul, merge pe calea de a deveni partidul cel maĭ cu viitor.

D-l *Păltineanu* face ironiĭ mușcătoare la adresa liberalilor, aducînd tot o-dată laude d-luĭ Filipescu.

Acesta răspunde mulțumind; și după dînsul seria toastelor se continuă, *fără* a avea vr'o însemnătate pînă aproape de orele 12 din noapte.

*

Intrunirea de Duminecă se deschide tot în sala Pastia, la orele 2 p. m., sub președenția d-luĭ Olănescu.

D-l *Tache Ionescu* vorbește despre reforma învățămîntuluĭ secundar- arătînd reaua organizație actuală, în care *prin multitudinea materiilor, eleviĭ sfîrșesc prin a nu maĭ ști nimic. Se declară pentru suprimarea limbilor clasice*, arată necesitatea de a se întroduce numaĭ noțiunele necesare și generalitățile, precum și a se da o mare desvoltare științelor industriale și limbelor moderne.

D l *Vlădescu* vorbește susținînd cele spuse de d-l Ionescu.

D-l *Păltineanu* susține ideea formăreĭ unuĭ tribunal contencios pentru controlul și judecarea abuzurilor administrative. Acest tribunal va fi compus din magistrațĭ inamovibilĭ de la curtea de apel, precum și din funcționarĭ administrativĭ inamovibilĭ.

D-l *Nicu Popovicĭ* vorbește în acelașĭ senz.

D-l *State* (Vasluĭ) arată necesitatea ca acest tribunal să aibă maĭ multe secțiunĭ prin diferite orașe ale țăreĭ.

D-l *Tache Ionescu* răspunde arătînd că acest proect n'a fost încă studiat de către cerc, și că maĭ tîrziŭ fără îndoială, obiecțiunea ridicată de d-l State va fi luată în seamă.

D. Bădărăŭ susține necesitatea acesteĭ instituțiĭ nu numaĭ pentru comunele urbane cĭ și pentru cele rurale.

D-l. Exarcu vorbește despre reforma sinodală, atrăgînd atențiunea cerculuĭ asupra legeĭ de la 1872 votată tot de conservatorĭ, și prin care nicĭ statul nicĭ biserica nu se pot amesteca reciproc în treburile lor, citează exemplul răŭ cu Mitropolitul Ghenadie.

D-l. Ionescu arată că aceasta nu s'a discutat încă în cerc.

D. *Ghibănescu* dă citire memoriuluĭ D-ruluĭ teolog Chiricescu asupra stăreĭ bisericilor în țările ortodoxe.

Vorbește apoĭ D. Milone Lugomirescu, ziarist, făcînd istoricul bisericeĭ.

Se citește textul uneĭ telegrame care se trimete d-luĭ Lascar Catargiu precum și maĭ multe telegrame primite din alte părțĭ.

Ședința se ridică la orele 4 jum.

Oberon.

Conferințele noueĭ asociațiĭ studențeștĭ

După cum am anunțat, *Noua asociație generală a studenților din Romînia* a hotărît să organizeze o serie de conferințe cu plată, pentru a spori fondul școlilor de adulțĭ și al biblioteceĭ.

Prima conferință a ținut-o d. *Zosin*, ierĭ, în școala primară din str. Clemențeĭ, vorbind despre *Superioritatea minorităților*. Deșĭ titlul conferințeĭ pare o paradoxă la prima vedere, totușĭ vorbitorul a susținut cu multă competență teza sa, dovedind-o cu o bogăție de argumente luate din domeniul arteĭ și al științeĭ.

Sala era complect populată de elita studențimeĭ bucureștene, precum și de lume streină.

Conferința expusă într'un chip original, a stîrnit o serie de discuțiĭ și la plecare asistențiĭ o discutaŭ foarte viŭ.

Un alt membru al asociațeĭ a fost determinat să pregătească o conferință despre *Superioritatea majorităților*, ca răspuns la conferința d-luĭ Zosin.

In rezumat ședința de ierĭ a fost un frumos succes atît moral cît și material pentru noua asociație.

*

După cum ne-am informat, se va face apel la diferite persoane marcante din țară, ca să ție conferințe în folosul asociațieĭ. De sigur că aceste conferințe ținute sub auspiciul asociațieĭ, n'o angajează întru nimic pe dînsa — cele expuse de oratorĭ sînt părerile lor personale, catedra conferențiaruluĭ e o tribună liberă.

Un frumos început — și urăm succes inimoșilor tinerĭ.

Rep.

Depeșile „Adevěruluĭ"

Afacerea Dreyfus

Bruxelles 10 Noembrie, ora 3 noaptea.

Ultimele știrĭ sosite din Paris ziarelor inspirate, anunță că ancheta cu care a fost însărcinat generalul Pellieux continuă. Ancheta se face în cel maĭ mare secret, și pînă acum nimic din rezultatele eĭ n'a transpirat. Intre Bruxelles și Paris comunicația prin telefon și telegraf se face în permanență. Acĭ în oraș curiozitatea publicului a atins culmea. Ziarele cunoscute ca inspirate, precum sînt *La Reforme* și *Le Soir*, sînt devorate de public. Emoția care domnește în toate straturile populațiuneĭ este de nedescris.

Bruxelles 10 Noembrie, ora 5 dim.

Maiorul Forzinetti, directorul închisoareĭ militare de la Cherhe-Midi a departamentuluĭ Seneĭ, — acelaș care a susținut în public nevinovăția luĭ Dreyfus, a fost revocat după ce Rochefort a publicat o convorbire ce a avut-o cu dînsul, și în care Forzinetti 'l-a rugat să ia apărarea ex-căpitanuluĭ. Ziarul „Intransigent„ insultîndu-'l pe Forzinetti, acesta 'l-a provocat pe Rochefort la duel. Rochefort a refuzat să se bată. Maiorul 'l-a dat în judecată pentru calomnie.

Bruxelles 10 Noembrie, ora 9 dim.

Prin cercurile autorizate circulă cu insistență știrea că pe vremea condamnăreĭ căpitanuluĭ Dreyfus, împăratul Germanieĭ a adresat luĭ Casimir Perier, pe atuncĭ președinte al republiceĭ, o scrisoare autografă, prin care-'ĭ declară pe onoarea sa de om și împărat, că Dreyfus e inocent. Perier, neputănd saŭ neavînd curajul să se opuie curentuluĭ public care cerea capul luĭ Dreyfus,— a demisionat pe neașteptate din președenție.

V. I. Pella.

*

Paris 10 Noembrie, ora 9¼ dim.

Acĭ domnește o mișcare colosală. Pe bulevarde emoția e la culme. Ziarele de dimineață se desfac înzecit ca de obiceĭ, nicĭ unul dintre dînsele nu destăinuește nimic asupra ancheteĭ.

Gazetele publică în fac-simile scrisorĭ de ale maioruluĭ Walsin-Esterhazy. Scrisul acestuia seamănă perfect cu acel de pe borderoul în baza căruia a fost condamnat Dreyfus.

Paris, 10 Noembrie orp 11 ½ dim

Colonelul Piquart, denunțat că ar fi eliberat acte luĭ Scheurer Kestner, n'a sosit încă. Iĭ s'a dat numaĭ telegrafic ordin ca să aștepte în Tunis interogatorul.

Generalul Leclerc a condamnat în public purtarea majoruluĭ Esterkazy care scrie sub pseudonimul „Comandantul Z" articole în „Libre Parole" și alte ziare, acuzînd pe Dreyfus, și apărîndu-se cu patimă.

La Marsilia s'aŭ confiscat maĭ multe scrisorĭ grave și compromițătoare pentru colonelul Piquard.

Paris, 10 Noembrie ora 10 ½ dim

Paris 10 Noembrie ora 11½ dim.

Toate corespondențele adresate luĭ Dreyfus sînt oprite, așa că ex-căpitanul este cu totul strein evenimentelor din Paris.

Generalul Boisdeffre, șeful statuluĭ major al armateĭ franceze, a obținut aducerea luĭ Piquart din Tunis, unde se află acum în garnizonă, la Paris. Acĭ Piquart va fi supus unuĭ interogatoriu, și poate va fi chiar depus.

Dupont.

*

„Agenția Romînă" trimete cu privire la *Afacerea Dreyfus* următoarea telegramă, care dovedește neglijența întreguluĭ eĭ serviciŭ.

Paris 9. — Ancheta generaluluĭ Pellieux continuă. Colonelul Piquard, actualminte la Tunis, va fi ascultat.

Crime, Delicte, Accidente

Din Capitală

Poliția de siguranță a Capitaleĭ a prins pe autoriĭ spargereĭ băcănieĭ de sub ministerul de războiŭ. Eĭ sînt doĭ soldațĭ—ordonanțe de la minister, și se numesc, unul Stan Ienache, iar cel-alt Niță Iordan. Suma de 350 leĭ, pe care o furaseră din tejghea, a fost găsită în localul ministeruluĭ după un dulap. Dînșiĭ aŭ fost arestațĭ și vor fi azĭ înaintațĭ parchetuluĭ.

Astă-noapte pe la orele 1, un incendiu s'a declarat în strada Buzeștĭ No. 12. în apropiere de șosea, la proprietatea d-luĭ Iulius Stengher, croitor.

Focul a luat naștere de la coșul uneĭ sobe și a pătruns prin podul caseĭ la coperiș.

Secția 20, fiind înștiințată, a telefonat imediat corpuluĭ central de pompierĭ carĭ, sosind la fața loculuĭ, aŭ găsit întreaga clădire în flacărĭ.

Casa era compusă din 4 camere micĭ și în maĭ puțin de jumătate de oră a fost distrusă de flacărĭ.

Pompieriĭ s'aŭ retras pe la orele 1¾.

Aseară, la Teatrul Național, în timpul reprezentațieĭ luĭ *Don Vagmistru* uneĭ doamne, al căreĭ nume de scapă, făcîndu-i-se răŭ. a fost transportată ne către soțul săŭ în foaier. Deșteptîndu-se din leșin, doamna începu să verse sînge, într'o cantitate considerabilă. A fost transportată la domiciliŭ, într'o stare disperată.

ULTIMA ORĂ

Depeșile Adevăruluĭ

Afacerea Dreyfus

Paris, 10 Noembrie, ora 2 jum. p. m

Redactorul ziaruluĭ „Croix", preotul Bailly declară că a primit acum 3 săptămînĭ vizita uneĭ dame voalate, care a vroit să 'ĭ înmîneze acte carĭ destăinuesc și dezavuează complotul contra luĭ Esterhazy.

„Soleil" atrage atenția asupra faptuluĭ că actele secrete ale ministeruluĭ de războĭ aŭ ajuns aproape de domeniu public internațional. „Lanterne" conchide că armata n'a scăpat de corupțiunea generală.

Paris 10 Noembrie, ora 8 p. m.

„Figaro" publică istoricul afacereĭ Dreyfus și arată cum Scheurer-Kestner s'a convins de nevinovăția ex-căpitanuluĭ. Judecătorilor li s'a spus că acesta ar fi fost exact in socotelĭ, cu toate astea 'și-a cumpărat o casă din veniturĭ netrecute in registrele sale. Scheurer s'a convins că faptul era neadevărat și ofițerul a rămas perplex. Doĭ ofițerĭ din consiliul de războĭ aŭ declarat că pentru a obține condamnarea luĭ Dreyfus s'a recurs la neregularitățĭ.

Dupont.

Bruxelles 10 Noembrie orele 2 jum. p. m

Mare senzație produce știrea dată de ziare carĭ anunță că un ordin de zi al regimentuluĭ 74 Rouen, în care servise Esterhazy, sună ast-fel: „Walsin Esterhazy maior, și Curé com. de batalion, sînt menițĭ, să aziste la exercițiile de tir ale brig. 15 art. Contele Esterhazy nu are dreptuĭ la îndemnizare de războiŭ..." Esterhazy a azistat decĭ după cererea și în contul săŭ la aceste exercițiĭ carĭ îĭ înlesneaŭ obținerea regulamentuluĭ de tir, principalul document eliberat Germanieĭ și de care e vorba în borderoul în baza căruia Dreyfus a fost condamnat.

V. I. Pella

Arestarea marchizuluĭ Pandolfi

Marchizul de Pandolfi cunoscutul filo-romin, care a apărat cu atita căldură chestia națională și ne-a dat o mulțime de dovezĭ de dragostea deosebită ce păstrează poporuluĭ român, a fost arestat aseară de Ungurĭ la Orșova.

*

Marchizul Pandolfi venea în Bucureștĭ ca să asiste la repetițiile pieseĭ sale *Ultimul clironom*, tradusă de d. V. A. Ureche și care se va reprezenta pe scena Teatruluĭ Național.

D-sa telegrafiase d-luĭ V. A Ureche că sosește azĭ in Bucureștĭ.

*

D. Ureche și maĭ multe persoane carĭ cunosc pe d. Pandolfi, printre carĭ d-niĭ N. Fleva, D. Butculescu etc., și o mulțime de studențĭ, așteptaŭ azĭ la ora 11 și 40 in gara de Nord, sosirea marchizuluĭ Pandolfi, când d. V. A. Ureche primește o telegramă prin care i se anunță că Marchizul Pandolfi a fost arestat la Orșova de comisarul ungar.

*

Care e cauza acesteĭ arestărĭ? Nu știŭ. Dar de sigur o nouă nebunie a Maghiarilor furioșĭ că Marchizul Pandolfi venea în Bucureștĭ ca să dea o nouă dovadă de prietenie Romînilor.

*

In ultimul moment aflăm că chiar in astă seară studențiĭ sănt hotărățĭ să convoace un meeting de protestare.

Toată lumea e foarte agitată

Rep.

DEPLASARI

9 Noembrie

Hotel Continental: Moisescu, advocat, Brăila. D-na și D. Innian, proprietar, T-Jiu. D-nu și D-na Viișoreanu, prop., T.-Jiu. N. Georgescu, deputat, Buzău.

Hotel Boulevard: Pencovicĭ, general, Galațĭ. Millas, prop., Brăila. Curti, inginer, Galațĭ. Van Sctten, advocat, Amsterdam.

Hotel Capșa: Negroponte, prop., Brăila. Temistocle Ion, prop., Roman. D-na Zarifi, prop., Mărășeștĭ.

Hotel Enghlis: Colonel S. Candiano, proprietar, Constanța. Al, Ionescu, profesor, Piteștĭ.

Hotel Kiriazi: Antonescu, comersant, Caracal. L. D-trescu, comers., Brăila. A. Caraniciu. comers., Brăila. Niculescu, comers., Ploeștĭ. Sachelaridis și Marcelis, moșier, Goeștĭ. Locotinent Bădescu, militar, Predeal.

Hotel de France: M. Otto. comersant, Frankfurt. Etinger, comers, Viena. Poporf I. advocat, Rusciuk. Schoperof, inginer, Rusciuk. Tombo Wilh, comers., Viena.

Hotel Union: I, D-trescu, prop., R.-Vilcea. Berfeld, comers., T.-Severin. D-na Luiza D-trescu, voiajoră, Craiova. Goldririd, comisionar, Paris. Marcel D. Eschinasy. consul, Rusciuk.

Noutățile zileĭ

Din străinătate

In presa străină este la ordinea zileĭ tot mesagiul împăratuluĭ Franz-Iozef. Ziarul rus „Nowosti", vorbind de pasagiul în care se relevă relațiunile dintre Austro-Ungaria și Rusia, zice că concurențele regretabile ale ambelor puterĭ în peninsula balcanică, aŭ rămas niște simple reminiscențe istorice. „Nowoje Vremea„

serie că împăratul Franz-Iozef voieşte să fie tălmaciul vederilor tuturor marilor puterĭ, carĭ sînt acum pe cale să rezolve cestiunea cretană.

*

In cestiunea conflictuluĭ Haiti-Germania, lucrurile se agravează. Republica negrilor, contrar ştireĭ unor ziare oficioase germane, refuză să dea satisfacţie. Germania a început tratările la Berlin şi ziarul eĭ oficial anunţă că dacă satisfacţie nu se va da, se vor lua măsurĭ violente.

Cuirasatul „Deutschland" a plecat la Port-au Prince, în Hawai. Cuirasatul are un echipagiŭ de 644 oamenĭ, 8 tunurĭ grele, 23 tunurĭ uşoare şi cu repetiţie şi 8 tunurĭ Maxim. La 8 Decembrie „Deutschland" va sosi în Port-auPrince, unde va găsi deja vapoarele de războĭ „Charlotte" şi „Gneisenau".

*

După ştirĭ sosite din Constantinopole, candidatura coloneluluĭ Schaeffer la postul de guvernator general al Creteĭ, este definitiv înlăturată. Rusia pretinde ca guvernatorul Creteĭ să fie creştin greco-ortodox. Contele Muraview face din această cerere o cestiune de principiŭ, şi declară că va propune un candidat imediat ce puterile europene se vor declara de acord.

Bonul 27 din Ucigaşul misterios

Cu acest bon se poate obţine unul din următoarele premiĭ:

Planşe:

1. Copilaşiĭ
2. In atelier
3. Femeea adormită
4. Lebăda
5. Diana surprinsă.

Fie care din aceste planşe, admirabil lucrate, are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ foiţeĭ noastre numaĭ pentru **25 banĭ**.

Gravurĭ:

1. Invingătoriĭ Bastilieĭ
2. Vremea frumoasă
3. Harpista
4. Glorificarea legeĭ
5. Ţiganiĭ
6. Iubirea fiească.

Fie care din aceste gravurĭ, ingenioase lucrărĭ de artă, are o valoare de cel puţin **3 leĭ** şi se acordă cititoruluĭ nostru numaĭ pentru **60 banĭ**; cu cel puţin *3 bonurĭ* se poate obţine o gravură pentru *50 banĭ*.

Tablourĭ (nudităţĭ):

1. Tinereţea
2. Aurora
3. Iluzia-Sclava-Fascinaţia
4. Suzana
5. Diana-O femee-Jucărie
6. Primăvara
7. Oglinda-Greerele
8. Bacchanta şi Satiru.

Fie care din aceste splendide lucrărĭ artistice are o valoare de cel puţin **2 leĭ** şi se acordă cititorilor noştri numaĭ pentru **25 banĭ**.

Numaĭ marele număr de cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* aŭ permis realizarea acestor combinaţiunĭ de premiĭ; alt-fel aceste lucrărĭ de artă în micĭ cantităţĭ nu se pot obţine de cît cu preţurĭ foarte scumpe.

Profitaţĭ decĭ de ocaziune, cititorĭ aĭ *Adevĕruluĭ* şi aĭ foiţeĭ noastre *Ucigaşul misterios*.

Licitaţiunĭ

— In ziua de Mercurĭ, 8 Decembrie 1897 (stil noŭ), orele 4 p. m., se va ţine licitaţie, la direcţiunea generală a căilor ferate romîne, pentru aprovizionarea a 500 bucăţĭ de scîndurĭ de brad, 70 bucăţĭ scîndurĭ de fag, 40 bucăţĭ scîndurĭ de paltin 35 bucăţĭ scîndurĭ de anin şi 250 bucăţĭ de scîndurĭ de frasin, de diferite dimensiunĭ, predabile în termen de 3 lunĭ de la data semnăreĭ contractuluĭ.

— In ziua de 20 Noembrie 1897, orele 2 p. m., se va ţine în camera epitropieĭ generale a caseĭ spitalelor şi ospiciilor S-luĭ Spiridon, licitaţie publică orală pentru furnizarea lapteluĭ necesar spitalelor şi ospiciilor din Iaşĭ pe timp de un an.

— In ziua de 20 Decembrie st. n. 1897, se va ţine licitaţiune, la direcţiunea generală a căilor ferate romîne, pentru darea în întreprindere a furnitureĭ registrelor de comptabilitate şi diferitelor imprimate, necesare dockurilor din Brăila şi Galaţĭ, în cursul anuluĭ 1898.

— In ziua de 8 Decembrie 1897 stil noŭ, orele 4 p. m., se va ţine licitaţie, la direcţiunea generală a căilor ferate romîne, pentru aprovizionarea a 2.090 bucăţĭ trunchĭ de stejar (2.000 metri cubĭ aproximativ), de diferite dimensiunĭ, predabilĭ în 8 lunĭ de la data semnăreĭ contractuluĭ.

Pentru gospodine

Vopsitul părului.—Iată o excelentă recetă pentru obţinerea uneĭ vopselĭ castanii, care prezervă şi într'acelaş timp dă o frumoasă culoare păruluĭ. Luaţĭ: nitrat de bismut 15 grame; acid tartric 4.75 grame: apă 6,50 grame. Dizolvaţĭ acidul în apă, puneţĭ apoĭ nitratul de bismut, apoĭ turnaţĭ totul într'un mare vas cu apă. Se formează un precipitat pe care trebue să'l recoltaţĭ şi pe care 'l veţĭ dizolva în 7, 3, 4 grame de alcali volatil. Maĭ adăogaţĭ: glicerină 40 picăturĭ şi hiposulfit de sodă 4, 3, 4 grame, adăogaţĭ la aceasta apă pînă la greutatea de 120 grame. Vopseaua e gata.

Gastr

MODE

Pălăria Cheirel

Pălăria Rembrandt în satin antic negru. Garnitură treĭ pene de struţ, două maĭ marĭ şi una maĭ mică, formînd împreună o panaşă. De desubtul bordureĭ puţin ridicată în sus, o pană frumoasă de struţ prinsă printr'o agrafă strasă, de o frumoasă fundă de satin antic negru.

Laura.

Din Constanţa

(Corespondenţă specială a „Adevĕruluĭ")

O societate utilă.—Un bal frumos

In oraşul nostru s'a înfiinţat nu de mult o societate numită *Junimea Comercială*, în care s'a înscris pînă astăzĭ tot ce are Constanţa maĭ ales prin tinerima comercială. Scopul societăţeĭ este în primul rînd înfiinţarea unuĭ club-literar, şi ţinerea de conferinţĭ şi de serate dansante.

Prima serată s'a şi dat la 1 Noembrie în beneficiul clubuluĭ.

*

Era o adevărată splendoare. Sala luminată a giorno începu de pe la ora 8 să se umple de lume. Cînd muzica intonă prima piesă şi perechile începură să se învîrtească în dans prin sală, ţi se părea o feerie. Am remarcat pe domnişoarele Ida şi Esthera Hammerling, carĭ, în rochiile lor bleu-marin cu garnitură albă, aŭ meritat cu drept cuvînt coroana sarateĭ. Din buchetul de gingaşe domnişoare, am maĭ remarcat pe d-şoarele Fraenkel, Rosanis, Luna Ieruşalmi. Dintre doamnele carĭ s'aŭ întrecut pe ele înşi-le în alegerea originală a toaletelor, citám pe d-nele: Rebeca Goldenberg, Bujus, Navon, etc.

Haina neagră era şi ea bine reprezentată de d-niĭ Rosanis, preşedintele onorofic al societăţeĭ, O. Goldenberg, Ieruşalmi, Navon, Bujus, Levensohn, Berberianu farmacist, Marcus, Mihalache Ionescu etc.

*

S'a dansat pînă în ziuă cînd ceĭ prezenţĭ s'aŭ despărţit în cea maĭ bună dispoziţie. Al doilea bal se va da la 17 Noembrie şi va fi urmat din 2 în 2 săptămînĭ de asemenea serate, la carĭ de sigur constanţieniĭ vor petrece de minune.

Un farm.

Pentru cetitori noştri

Cam rar să poţĭ găsi ceva bun şi ieftin. Totuşĭ *noua bibliotecă ilustrată* din Paris întruneşte aceste condiţiunĭ. Cu **25 banĭ** *în Capitală* saŭ **30 banĭ** *în provincie* se poate avea unul din volumele apărute în această colecţiune nostimă şi utilă şi depuse în *Sala de depeşĭ a Adevĕruluĭ*.

Iată acĭ şi lista volumelor apărute. Numele ce figurează pe coperta fie-căruia, dă măsura valoareĭ aceşteĭ bibliotecĭ:

1. *Jules Mary* Amour d'enfant, amour d'homme;
2. *X. de Maistre* La jeune Sibérienne;
3. *A. Duchatelle* Bonheur brisé;
4. *Charles Aubert* Péchés roses (1-ère série);
5. *Charles Deslys* L'épreuve;
6. *L. Marville* Autour de la gamelle;
7. *Paul Ponsolle* Autour de la lune de miel;
8. *Charles Monselet* Petits péchés;
9. *Voltaire* L'Ingénu;
10. *L. Marville* Les amours de Janette
11. *Paul Ginisty* Un jour d'angoisse;
12. *L. Marville* Rose-Claire;
13. *E. Moret* Coeurs d'élite;
14. *Fortunio* Les femmes pui aiment;
15. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. I;
16. *L'Abbé Prévost* Manon Lescaut vol. II;
17. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. I;
18. *Jules Mary* Le boulet d'or;
19. *L. Marville* L'eventail rouge;
20. *Walter Scott* Les deux bouviers;
21. *Fiévée* Le dot de Suzette;
22. *J. Lermina* A. bruler;
23. *Voltaire* Zadig;
24. *Lafontaine* Contes et nouvelles vol. II;
25. *L. Marville* Mariage aux roses;
26. *Charles Auberi* Péchés roses (2-me série);

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatuluĭ poştal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Cu cuponul de maĭ jos cititorul „Adevĕruluĭ" poate obţine cincĭ volume cu un leŭ în capitală şi un leŭ 25 banĭ în provincie.

BUN
un leŭ în Capitală
1,25 Banĭ în provinciĭ
A se detaşa şi expedia Sălei de Depeşĭ a Adevĕruluĭ Bucureşti.

Banca Generala Română

BUCURESCI

SUCURSALA LA BRAILA SUB ACEIAŞI DENUMIRE

Capital 10.000.000 Lei

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIUNE:

Preşedinte: *D P. S. Aurelian*, deputat, fost Preşedinte al Consiliului de Miniştri.

VICE-PREŞEDINŢI:

D. Menelas Germani deputat, fost Ministru
„ *E. Russell*, Consul General al Românieĭ la Berlin, Membru al Direcţiuneĭ Disconto Gesellschaft

MEMBRII:

D. P. Boettger din Direcţiunea Disconto Gesellschaft
„ *Max Bürgers* bancher, Berlin
„ *Emil Costinescu* deputat, fost Director la Banca Naţională a Românieĭ.
„ *Jacques M. Elias* din firma fraţiĭ A. H. Elias.

D. Vasile Lascar deputat, fost Ministru
„ *G. C. Philipescu*, fost Ministru
„ *Alexandru Marghiloman* deputat, fost Ministru
„ *Paul Schwabach* Dr. în drept, din Casa S. Bleichröder din Berlin
„ *Eugeniu Stătescu* avocat, fost Ministru
„ *Grigore Triandafil* avocat, fost Ministru

DIRECŢIUNEA DIN BUCUREŞTI:

D-nu EMIL COSTINESCU
Director-General

OPERAŢIUNI

Deschidere de Compturĭ Corrente
Incasare şi scomptare de efecte asupra Românieĭ şi Streinătăţeĭ
Incasare şi scomptare de cupoane şi titlurĭ
Cumpărare şi vînzare de titlurĭ
Imprumuturĭ pe titlurĭ şi pe alte garanţiĭ

Emitere de cecuri şi de epistole de credit asupra streinătăţeĭ, precum şi ori ce alte operaţiuni financiare şi de bancă, coprinḑând operaţiele de deposit şi de report precum şi cele de comission şi de avansuri pe mărfuri

BANCA GENERALA ROMÂNA VA INCEPE OPERAŢIILE SALE LA 10|22 NOEMBRIE cor.

STRIDII DE OSTENDA ŞI ARCACHON
Calităţi Excelente
DELPEUCH
BUCUREŞTI.—Strada Biserica Eneĭ, 8.
PREŢURILE CURENTE:

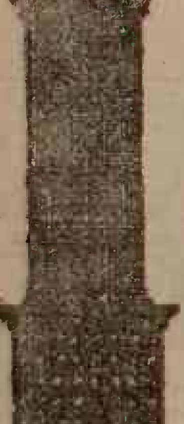
Lădiţe de 100 buc. mijlociĭ	fr.	12.—
„ „ 90 „ marĭ	„	18.—
„ „ 72 „ marĭ gen. Ostenda		14.—
„ „ 48 „ Marennes. verzĭ	„	17.—
Ostenda, Superioare, duzina	„	2.75
Arcachon, Marennes, marĭ	„	2.50
„ „ mijlociĭ	„	2.—
„ „ micĭ		1.75 şi 1.50
Melcĭ (Escargots de Bourgogne) duzina		1.25
Morun de Terra-Nova, kilogr.		1.50

5-8—6

O EXPOSIŢIUNE DE MOBILE
va deschide la 20 Oct. corent în calea Victorieĭ No. 30, (casele Vilacros) vis-a-vis de Prefectura Poliţieĭ.

PIANE
DE CALITĂŢI SUPERIOARE LA
S. SAMITCA
Bucuresci, B-dul Elisabeta No. 5, (Băile Eforieĭ)
Preţurĭ eftine, înlesnirĭ de plată, transportul în provincie pe risicul magasinuluĭ.

LOCAL de BERĂRIE
STR. DOAMNEI No. 2
cunoscut sub numele „Eldorado Patzak“ este de închiriat. Are salon de iarnă, şi grădină de vară.
A se adresa la „Adevĕrul“. 199

NOUA Fabrică de Sobe DE Porcelan şi Teracota
GRUDZIEN I. & Co.
Se primeşte ori-ce lucru de **TERACOTA** precum şi orĭ-ce reparaţie saŭ curăţare de
SOBE
CU PREŢURI MODERATE
CALEA FLORĔSCA (Bariera Polonă)
7—36

Pentru numai Lei 7.25

contra ramburs expediez un superb Accordeon de Concert cu noile melle Claviaturĭ cu arcurĭ, carĭ au fost brevetate în diferite state. Prin această noŭa Claviatură se va economiti Cumpărătorului mult necaz şi cheltuelĭ de reparaţiune. Acest instrument are 10 klappe, 20 tonurĭ duble, 2 bassurĭ, 2 registre, claviatură deschisă de nickel, garnitură împrejur tot din acest metal şi complectă, 2 burdufurĭ duble şi fórte tarĭ, 2 închisăturĭ, şine de burduf asortate şi în colţ, de nickel. Mărime 35 Centimetre. Metodă de a'nvăţa de a cânta singur şi ambalagiu gratis. Porto 2 Lei. A se face comandele la Henri Sühr, Harmonika Export la Neŭenrade, Germania.

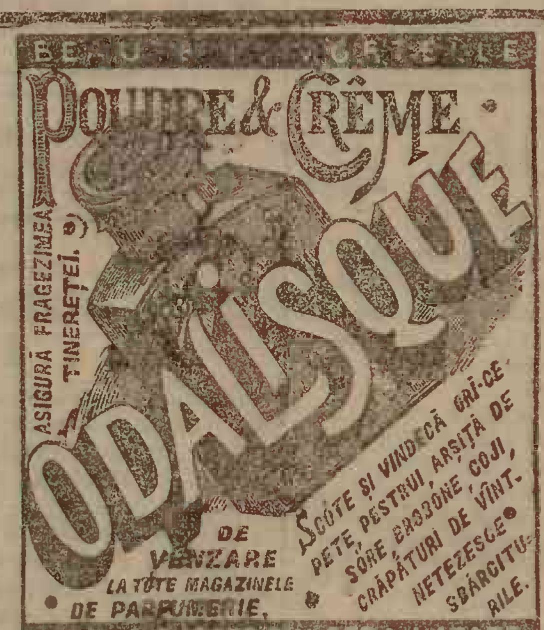
KOKS
DE USINA DE GAZ
PENTRU INCĂLZIT
46 LEI 46
Tona de 1000 Kgr.
franco la domiciliu
KOKS mărunt pentru sobe parigine
KOKS de fonderie.
KOKS de ferărie.
Cărbunĭ Cardif, Antracit, Briquete.
Vînzarea en gros şi en detail
Expediţiunĭ de Koks şi Cărbunĭ în vagoane complecte din porturile române la orĭ-ce staţiune de căĭ ferate din ţară.
Depoul pentru detail în Bucureşti, vis-a-vis de Gara de Nord.
148. Calea Griviţeĭ, 148
Telefon No. 5 — Cu stimă
569—25 — **N. COJESCU**

Pougues St. Léger
APELE MINERALE DE POUGUES St. LÉGER SUNT RECOMANDATE DE CĂTRE SOMITĂŢILE MEDICALE ÎN BÓLELE DE STOMAC, ALE CĂILOR URINARE, ANEMIE, GASTRALGIE, DIABETĂ, DISPEPSIE, CHOLERINĂ ŞI PENTRU CALITĂŢILE LITINATE ŞI LA RHEUMATISME
Efórte gazósă şi plăcută la băut. amestecată sau nu, cu ori-ce băutură.

SINGURA APĂ PURGATIVA ÎNLĂTURÂND SURSELE UNGURESCĬ
CARABANA
CARE PRODUCE AFARĂ DE EFECTUL SIGUR ŞI NEJIGNITOR ŞI O ACŢIUNE CURATIVĂ ASUPRA ORGANELOR BOLNAVE.
UN PĂHĂREL FACE ACELAŞ EFECT CA O STICLĂ ÎNTREAGĂ DE APĂ DE BUDA.
SE GĂSESCE DE VÂNDARE LA TÓTE FARMACIILE ŞI DROGUERIILE DIN ŢARĂ.

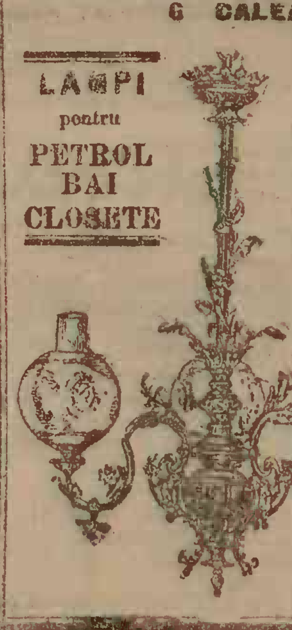
FĂRĂ SĂPUN
DENTALBIN
— Cea maĭ nouă şi neîntrecută —
Cremă pentru dinţi fără săpun
Acest preparat analisat de Institutele chimice, este cel maĭ bun pentru albirea dinţilor, întăreşte gingiile, depărtează orĭ-ce miros al gureĭ. Este singura cremă care nu vatămă emailul, lăsând mult timp un miros plăcut gureĭ.
Unica cremă care împiedică înegrirea dinţilor la fumătorĭ
De vînzare la toate farmaciile, droguerille şi magaziile din ţară
Preţul unuĭ tub mare 1 leŭ
„ „ „ mic 50 banĭ
DEPOSITE: Paris, Viena, Bucureştĭ.
1839
FĂRĂ SĂPUN

1869—14

SOBE
MEIDINGER, PARIGINA, COMETUL, VULCAN (belgiane)
pentru
Incălzire cu Cocs, Cărbunĭ de piatră şi lemne
MAŞINI DE BUCATE
MOBILE DE FIER
INSTALAŢIUNI DE INCĂLZIRI CENTRALE
FABRICA «COMETUL»
Adolf Salomon
DEPOSIT: Strada Doamneĭ, 14.
DEPOSITE IN PROVINCIE
Iaşĭ *la d-nul* Jacques Davidovici, *str. Lăpuşneanu, 37*
Craiova, *la d.* Petrache Andreescu & Fii, *str. Lipscanĭ*
152

LUMINĂ! LUMINĂ!
La vechiul magasin
MARCUS LITTMAN & S-ssor I. WAPPNER
6 CALEA VICTORIEI, *vis-à-vis de Episcopie*
LAMPI pentru PETROL BAI CLOSETE

A SOSIT
Un mare transport de
LAMPI
PENTRU GAZ AERIAN
de BRONZ şi de CRISTAL
Cele maĭ moderne şi elegante forme
Carĭ se desfac cu preţurile orig. ale fabriceĭ
Tot de odată se recomandă
Renumitele sobe Belgiane
MAŞINI DE BUCATARIE sistem american
şi orĭ-ce alte instalaţiunĭ în această branşă.
215—60

VECHIA ŞI RENUMITĂ
FABRICA de TRASURI
H. I. RIEBER
s'a mutat în STR. ROMULUS No. 11
Pentru a corespunde întindereĭ ce a luat fabrica am construit un local special în genul fabricelor streine. prevăzându-mă cu cele maĭ bune materiale şi cu ceĭ maĭ bunĭ lucrătorĭ ast-fel că sunt în măsură de a efectua orĭ ce ce comande de **Trăsurĭ, Cupeurĭ, Gabriolete, Breacurĭ, etc.,** după cele maĭ noĭ modelurĭ, rivalisând cu orĭ ce lucrărĭ similare din streinătate.
Devisa fabriceĭ va fi şi de acum înainte;
Soliditate, Eleganţa, Promptitudine şi
PREŢURI MODESTE
O exposiţie de tot felul de trăsurĭ stă în tot-d'a-una gata la disposiţia onor. public.
416—

858—8

Propietar, CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naţionale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleitsmann, Dresda—